

فیصلہ

خانگی پہ دے جگرے پوری خیلے ڊبری هیلے ترلی وے، له نورو جگره خخه ددی جگرے توپیر دا و چي پدی جگره کي ددی او ددی د خسرگنی د قامونو له مشرانو پرته نورو ڊبرو مخورو سپین ږیرو هم گهون کری وو. خو، د خسرگنی چرگ یی همدا یوه پنبه درلوده. په همدې یوه خبره ولاړ وو ((ولې، خان شرموو چي بسخي ته طلاق ورکوو؟ دا کومه پنبه ده، دا کوم غیرت دی، که لېونی دی او که سپلنی همدا یی مېره دی. که مېره یی گته و ته نشي کولی، نوموړ خویی گتلی شو، شکر هرڅه مو پرېمانه دي، دا له ډوډی جامو هرڅه بی غمه ده، نه نه هېڅکله نه. خپلو بچیا نو ته دا پېغور نه پرېږدو...))

جگره پاڅېده او همدا چي خانگی واور بدل، چي جگرې نتیجه ورنکړه نو سر پرې وچور لېد، له غم او خفگان خخه یی په ډبره سختی. په مری کي ساه چلېده، دنهیلیو څپو واخېسته، په کت کي ږنگه

بنگه وغځېده، خو اوږده اسوبلي يې ووېستل، ژوره ساه يې واخېسته. د تېر څلور کلن ژوند د هرې شېبې په ورياد بدلو به يې په زړه کې نرۍ څرېکه تېره شوه، او بنکو يې د کټ بون لوند کړ، کله به يې خپل پلار ملامتاوه او کله هم خپل نصيب د خيال او سوچونو بېرۍ يې لاهو شوه، ماضي ته لاره. خانگې ته ورياد شول چې د پېغلتوب په لومړي کال يې د ژوند د نېکمرغۍ په هيله د پلار پرېکړه ومنله او په يوه لرې سيمه کې يې له يونا پېژانده سرې سره چې تردې دمه يې په اړه هېڅ معلومات هم نرل واده ته زړه ښه کړ.

او هغه وخت چې دا د ناوې توب په رنگينيو کې د واده په لومړۍ شپه له مېړه سره يواځې شوه؛ خو هغه دومره ليونۍ و چې اصلاً ښځه او نر يې نه پېژندل او ترپايه يې آن د ناوې توب پلو هم ددې له مخه لرې نه کړ.

هغه خفگان چې دا له مېړه سره له يو کلن ژوند وروسته هم، خپل کلي ته (پېغله) راغلله او سره له دې چې خسر او خواښې يې ښه پوهېدل چې زوی يې چور لېونی دی، خوبيا يې هم دخپل خدمت لپاره يوه داسې نجلۍ ورته وکړه؛ چې د ښکلا او ځوانۍ نوم يې دهرچا پر ژبه و.

له جرگو او مرکو نهيلۍ شوه، بله لار ورته پاتې نه وه، مجبوره شوه چې د حکومت لمن ونيسي همدا و چې له مېړه څخه درسمي بېلتون لپاره يې محکمې ته د تللو پرېکړه وکړه، که څه هم دا د

خانگې لپاره سخته وه، چې په محکمو او څارنوالیو وگرځي؛ ځکه چې په عمر کې هم کومې دولتي ادارې ته نه وه تللي، خو څه یې کړي وای بله چاره یې هم نه وه.

څانگه په خپل ژوند کې په لومړي ځل څارنوالۍ ته لاړه، دومره کم جرئت وه چې له چاسره یې مخامخ خبرې هم نشوای کولی. څانگه اړتیا محکمې او څارنوالۍ ته راوستې وه؛ خو هلته ورته هرچا د شک او یوې بد اخلاقي مېرمنې په سترگه کتل.

دا حالت پر هغې ډېر دروند پرېواته، چې د یوې تورسړې په توگه یې جیب خالي دی خو په ادارو کې ورسره یې مطلبه څوک خبره هم نه کوي.

لومړی ځل خود څانگې له سترگو هغه وخت اور والوت چې د څارنوال د مېز تر شا کښېناسته، هغه ورته وایي چې له دې لېوني څخه بېلتون ستا حق دی. زه دې ټول کار درته خلاصوم خو ته هم په جیبونو لږ گوتې ووهه، دا ورته په ډېره ماته غاړه او بنده-بنده ژبه وایي چې، زه په کورناسته نجلۍ یم او پلار مې غریبکار، زه به پیسې درته له کومه کړم؟ خو څارنوال سمدستي ځواب ورکوي ((خیر که جیب دې تش دی خو ته ډېر نور څه هم لرې.))

څارنوالۍ د څانگې په اړه ډاکټر نظر وغوښت، خو ډاکټر په دولتي روغتون کې څانگې ته وویل ددې لپاره چې معلومه شي ته

پېغله يې که مېرمن، بايد ما بنام ناوخته زما شخصي کلينیک ته راشي.

د خانگي دوسيه د پرېکړې لپاره ابتدايه محکمې ته لاره، خو قاضي حکم ددې پر ضد پرېکړه وکړه چې دې يې مېلمستيا ونه منله.

سره له دې چې خانگه خبره وه د مرافعه محکمې رييس سپين رېري سړی دی او درې مېرمنې هم لري، خو هغه مار خوړلې، له پرې هم وېرېده، د وېرې او هيلې په فضا کې په چادري کې پټ مخ د قاضي مخ ته کېناسته.

له کېناستو سره سم قاضي خانگې ته مخ ورواړاوه ((گوره دا محکمه ده، دلته بايد هره نسخه لوخ مخ کېني)).

د خانگې زړه ودرزېد، د قاضي په خبره يې ځان کون کړ، داسې چې گویا له سره د قاضي په خبره پوهه شوې نه وي.

قاضي بل جوړ عینکې په سترگو کړې، د دوسې ورقي يې واپولې راواړولې او چې د خانگې په رنگين عکس يې سترگې ولگېدې، نوزره يې وتخېد، د خپلې فني شوکې مخ يې خانگې ته راواړاوه، په تونده لهجه يې ورته وويل: ((دلته په پټ مخ فيصلې نه کېږي، درته مې وويل دامحکمه ته اړه يې چې مخ لوخ کړې)).

خانگې چادري پورته کړه ، او همدا چې د قاضي سترگې د خانگې پر مخ او بدن ولگېدې نو بې اختياره يې سترغلي په الوتلو ، وپنسته نېغ ، اوږد مخ سور او د نبضونو حرکت تېز شو .

قاضي د دو سيې ورقې اړولې را اړولې ، او د هرې ورقې له اړولو سره به يې يو ځل د سترگو په کونج کې خانگې ته وکتل ، دو سيه يې بنده او خولې يې وچې کړې ، هڅه يې وکړه چې د زړه درزا پټه کړي ، د سوداگر په څېر يې د خانگې ټول بدن له سترگو تېراود سترگو گاتې يې دهغې پر مخ ورنېخ کړل : ((افرين پرتا چې دمېړوخي نوم هم در باندې دی ، الله ج بنه ځواني او بنايست هم در کړی او بيادې هم خپله حياء ساتلې ده ، زه نور تا په دې کړاو کې نشم ليدلی ، ستا دخلاصون لار شته))

خانگه وغوړېده له خوښۍ پر خپله څوکۍ نېغه او وروړاندې شوه قاضي چې شېبه په شېبه يې دورې لېوه په څېر پر شونډو ژبه رانېکله وويل : ((ته خو ځوانه يې هرو مرو به له چاسره ژوند شريکوي نو آيا دا بنه نه ده چې زما غوندي يو مهربانه سړی د ژوند ملگری کړې ؟؟ . دومه به دې ونازوم چې د ژوند ټولې ستړتياوې به دې هېرې شي .))

خانگه بې صبره شوه ، په تونده لهجه يې ورته وويل : قاضي صيب دا څه وايي زه خو ستا د لمسۍ پر ځای يم او بيا ته خودرې نېغې...

قاضي ورته په وروستي ځل مخ وړ واراوه: ((خوښه دې بيا به ارمان
کوي.)) اوله همدې سره ووت.

دوه ورځې وروسته، چې څانگه محکمې ته لاړه نو قاضي ورته
وويل چې څنگه زما پيشنهاد دې ومانه؟ د څانگې سترگې ډنډ
اوکين او بڼي خواته دسريه خوځولويې او بڼکې اخوا دپخوا
وشيندل شوي. قاضي هم پر شونډو يوه ترخه موسکا تېره کړه په غرور
يې وويل: ((بڼه نو زما فيصله به دې هم خوښه شي))

خولا يې خپله فيصله نيمه هم نه وه اورولې چې څانگه په چپغه له
دفتره ووته.

ارزبستونه

حفيظ او سعیده له گاونډیتوب سر بېره دعمه او ماما بچیان هم و، په یو کور کې زېږېدلي، لوبېدلي او کوچنیتوب یې هم یو ځای تېری شوی و، د عمر له پخېدلو سره یې جوخت له یو بل سره مینه هم پخه شوې وه، ددواړو له مور او پلار پرته آن نور دوستان هم ددوی پر مینې خبر شوي وو.

د حفيظ مور او پلار څو څو ځله د سعیدې پر مو او پلار حفيظ ته د سعیدې پر غوښتلو جرگې وکړې خو د سعیدې مور به ورته همدا یوه خبره کوله چې زما لور مکتبې ده او حفيظ بې سواده او خشتمال، ولې خشتمال هلک او داسې چاته لور ورکړم چې که اسمان شین وی نو زما لور به ډوډی خوري او که ور بیخ او باران نو ور بې به وي.

جرگو مرکو، عذر او ننواتو کار ونکړ، نه د حفيظ وچو شونډو تاثیر وکړ او نه د سعیدې اوبنکو او پټ پټ څار.

د سعیدی د مور ضد له حفیظ او هغې دواړو خوبونه تښتولي و خوځله یې پرېکړه وکړه چې وطن پرېږدي او چېرته په کوم بل ځای کې په بل نوم گډ ژوند پیل کړي خو بیا هم د خلکو پیغور او دمور او پلار سرتیټي به یې ددې نېت په پښو کې زولنې شوې، دواړو پرېکړه وکړه چې که دوی د یو بل نشول نو ټول عمر به له بل چاسره واده نه کوي او سرونه به سپینوی خو پښتني پېغلې کله په خپل واک وي مور یې دهغې له خوبنې او مشورې پرته خپل وراره ته چې همدلته یې پوهنتون لوستی و په نوم کړه.

حفیظ به پر لار گوتې شمېرلې او له ځان سره به غږېده هم، خوبیا هم پلار یې د سعیدی د مور او پلار له ضده له بل کور څخه ورته دستمال راوړ.

خیر دواړو نوی ژوند پیل کړ، کال یو نیم وروسته الله ج حفیظ ته زوی او سعیدی ته لور ورکړه.

ورځې او شپې تېرېدلې، حفیظ پوهېده چې دده بې سوادې له سعیدی سره دده واده یواځینی خنډ و او همدا بې سوادې ورته پیغور شوه نو کلک هوډ یې وکړ چې په هره بیه وي پر بچیانو به پوره تعلیم کوي او خپله به هم کوم کسب یا دوی همدا و چې خپله یې هم ترکانې یاده کړه او پر زوی یې هم لوړې زده کړې وکړې، تردې چې په کلي او کور کې یې د زوی د اخلاقو، ښکلا او استعداد نکلونه دهرچاپه خوله و، د سعیدی لور هم د کلي ښکلې پېغله شوه. همدا

شېبې وې چې په افغانستان کې د مجاهدينو انقلاب بريالی او کورنۍ جگړې پيل شوي نور نو د مامور قدر او اهميت کم شو، لوست اهميت نه درلود، د پيسو ارزښت را ولوېده په معاشونو ژوند نه کېده، ډگروالانو او رئيسانو به د ښار پر واټونو کچالو پلورل، لوی لوی رئيسان او مديران به له بې سواده دوکاندارانو سره منشيان و، د سعیدې د میړه روزگار او اقتصاد ورځ پر ورځ کمزوری کېده او د حفیظ ژوند ښه کېده.

حفیظ داخل په سعیدې پسې جرگه ورو لېږله او دهغې لورېې خپل لوستي زوی ته وغوښته خو داخل سعیدې له دې رشتې څخه په کلکه انکار وکړ، جرگې ته یې وویل چې لیونۍ خونده چې خپله لور، انجنیر یا داسې چاته ورکړي چې دیوې میاشتي معاش یې د یو مزدور د لسو ورځو له مزدوری سره برابرندی او که ښاروالي یې گاډی پر سرک درولو ته پرېږدي نو ددې لور به ډوډۍ خوري او که پرې بې نږدې نو لور به یې وږې وي.

باور

دوبی ته دازما لومړی سفر نه و، خو لومړی ځل و، چې په یوه اسلامي نړیوال سیمینار کې گډون کوم. سیمینار ته دنړۍ له گوټ-گوټ څخه رابلل شویو عالمانو ته په شانداره او قیمتي هوټل کې ځای نیول شوی وو.

ماته لایاقت وړاندې دمقالې لپاره (په اسلام کې دحیا او اخلاقو ارزښت) موضوع راکړل شوې وه.

دوبی ته زما له سفر څخه زما ډېر دوښمنې مېشتې دوستان خبر شوي وو، خو پرېکړه مو دا وه چې له سیمینار وروسته به ددوبی له بنکلا خوند اخلو.

د سیمینار په وروستي ماښام مې نسیم ته په تېلېفون وویل، چې سبا ته له موټر سره راشي، چې دوبی ښه وگورو، سبا زه، هغه او زموږ بل ملگری عزیز ووتلو، ډېرې اسمانڅکې ودانۍ او پارکونه موندل. نسیم دغرمۍ لپاره دسمندر پر غاړه یوه لوکس هوټل ته بوتللو.

دڅو پوريزه هوټل لمن ترډېره د سمندر له پاسه وه ، بنكليو
مصنوعي څړوبيو(ابشارونو) ، پارکونو او چمنونو هوټل ته لاسکلا
ورکړې وه .

د ډوډۍ سيستم يې بوفه وو ، په يوه لوی سالون کې له ډول ډول
غوښو وريجو ، سالاد ، پيرني او تازه ميوو ډک ديگي او لوبني
پراورده مېزکتار ايښي وو او د سالون برسرتنه سندرغاړو نرمه
موسيقي غږوله .

نسيم دخوړو مېزته نږدې ځای ناستې ته وټاکه .

مورلا په خوړو پيل نه وو کړی ، چې شپږ- اوه انجونې د ديگيو
مېزته راغللې . ټولې بنکلې او تازه وې ، خو يوه پکې دومره بنکلې
وه ، چې تابه ويل د دوبي مصنوعي بنکلا ته ماتې ورکوي ، ټولو په
قابونو کې ځانته خواړه واخېستل او خپلو مېزونو ته ولاړې . ددې
انجلۍ په ليدلو نو نور زموږ خولې د چوله کېدو نه وې ، عزيز
سمدستي پيل کړ: (دا خو سمه پري زاده ده ، اه خلک چې وايي په دنيا
کې پري زادې شته دي هغه خو همداده) نسيم مخ راواړاوه : (ددې
ځای د ناستې گټه دې وليده ، داخو يې اول برکت دی ، نورې به هم
وگورې)

مورلا همداخبرې کولې ، چې دا انجلۍ بيا راغله او د ديگيو مېز
ته ودرېده . نسيم په شوخي ددې لپاره چې دا انجلۍ وپوهوي ، چې

دهمدي په اړه خبرې کوو، کله کله دهغې خواته اشاره هم کوي په لور
غزيبې وويل: (اف داسترگې دي، که له شرابوډکې پيالې، والله که
خو دزرافې غړې هم دومره دنگه وي، که په دې ټوله دوبي کې بله
بنکلې نه وي همداورته بس ده. دابه دکوم خای وي؟

چاپېريال عربي وو. مورډاډه وو، چې هغه په پښتو نه پوهېږي.
عزيز وويل (ماته خو ماليزيايي بنکاري) نسيم خواب ورکړ: (خه
ورک شه په ماليزيايانو کې دومره لوړه ونه او مناسب اندام له کومه
شو؟ دهغوی مخونه خو به نمکه تک سپين دي، دابه مصري او يا
ترکی وي. ته يې قداو دمخ سرخي وگوره))

نور نو دشوخی پيريان پر ما هم راغلل: ((ماته خو هندي يا
پاکستاني بنکاري تاسو خو يې په لاسونو دې بنگرېيو او دنکرېزو
نقش ته وگورئ، وربل او جامې يې هم هندي او پاکستاني بنکاري
)، ((انجلي بد بد راوکتل قابونه يې له خوړو ډک کرل او ولاړه. ما
ورپسې دسترگو په کونج کې کتل کباب يې په نورو نجونو وپشه
او کېناسته.

لږه شېبه وروسته بيا راغله، نسيم يې په ليدلو وويل: ((لکه چې
دابدری، جماله کوم ديو له کوه قاف خخه راتښتولې ده، آخ خدايه دابه
دکوم بختور سيف الملوک په نصيب وي))

عزیز یې خبرې ورپرې کړې: ((یاره یوه شپه یې په یو میلیون ډالر ارزي)) ماته یې مخ کړ: ((که څنگه اسد استاده ؟)) ما ورته وویل: ((یو میلیون نه، سل میلیون نه هم پرې کم دي. پیسه که هرڅومره ډېره شي بیه او وروستی حد لري خو د اښکلا خونه حد لري او نه ورته څوک بیه ټاکلی شي، یواځې دشونډو د ښکلا انځورولو ته یې قلم یو سمندر رنګ غواړي)) هغې بیا هم خپل قابونه ډک کړل او روانه شو. خواړه یې پر نورو وپشل او کېناسته. لږ وروسته بیا راغله نسیم ددې لپاره چې بیا هغه په غوږ ووهي په لوړ غږ وویل: (که کوم تکړه هنرمند یې انځور وباسي نو نور به څوک د پیکاسو انځورونه او میناتوری هم وانخلي.))

عزیز و رغبرگه کړه ((له خدای نه جار شم چې یا یې دومره ښکلي نه وای پیدا کړي او یا یې موږ ته د صبر طاقت راکړي وای))
د سترگو په کونجو کې یې داسې راکتل چې دهربانه په خوځېدلو یې موږ ته کرکه ورېده.

زما هم طاقت رانغی: ((دوی اوس هم زموږ پورې دي که موږ بدرنگه نه وای نو د دوی ښکلا څه ښکارېده سپوږمۍ په تیاره کې ښه ځلېږي طبیعت سهوه شوی نه دی، که ټول انسانان ښکلي وای نو نن به ولې ددې یوې په توصیف له موږ او تاسو ډوډۍ پاتې کېده))
ملا خبرې کولې چې هغه خپل مېز ته روانه شوه.

نور نور زموږ دوتلو وخت وو، چې يو چا زما پر اوږه لاس کېښود، مالا مخ وراړولی نه وو چې دهغه خبرې مې غوږ ته راننوتې ((سلام ورور! وخته مې ليدلې وې ماويل پرېږده چې ډوډۍ وخورې بيا به درسره جوړپخیر وکړم)) دقاضي پاچا په ليدلو خوښ شوم، وړپاڅېدم ستړي مه شي مې ورسره وکړه، دستي يې وويل عمر دې ډېر دی بيگما مې په تلویزيون کې په خبرونو کې وليدلې له مشر حاجي صاحب سره مې ياد کړې حيران وم چې دلته به دې له چانمبر پيدا کړم، ډېر وخت مې نه يې ليدلې، ترې ومې پوښتل چې ستا کور خو په کويټ کې دی دلته څه کوي؟ ويې ويل چې د زوی واده مې تيار و، کورنۍ مې پرېکړه وکړه چې د واده مراسم په دوبي کې جوړ کړو، پرون يې همدلته واده وو، دوه درې ورځې نور هم په دوبي کې يو بېرته کويټ ته ځو.

کېناستو يو ساعت مو د خپل گډکلي په اړه خبرې وکړې په وطن کې يې دخپلو دوستانو او ځمکو پوښتنه رانه وکړه .

ترې و مې پوښتل چې که څه هم زامن دې په کويټ کې لوی شوي او ډېر يې نه پيژنم خوبيا هم د کوم يوه واده وو او مېرمن يې د کوم ځای ده؟ هغه ځواب راکړ چې د دريم زوی واده مې و او خپله ورېره د مشر حاجي صاحب لور سارا مې ورته کړې ته خو خبر يې چې هغوی هم له موږ سره په کويټ کې اوسېږي؟ ساراخو به ته هم پېژنې! هغه خو تکړه ليکواله او شاعره ده زموږ ټوله کورنۍ تا پيژني، په

انټرنېټ کې دې مضامين لولي او احترام درته لري، ټول راغلي، همدلته دي اوس د سمندر پرغاړه پارک ته لاړل، راځه چې له ټولو سره دې معرفي کړم چای او شربت به هم له مور سره وڅښي) له همدې سره يې له لاسه ونيولم بې سوال اوځوابه يې روان کړم. دسارا د نوم په اورېدلو زما هم تلوسه ډېره شوه غايبانه شناخت مې ورسره وپه انټرنېټ کې مې ورسره ډېر چټه کړې و .

ټول له اوږده مېز څخه راتاو ناست وو د قاضي پاچا له خولې زما د نوم او تخلص په اورېدلو ټول ودرېدل، لاسونه يې پرسينه کېښودل پاچا ماته گوته ونيوه: (اسد جان خوز مور ډکلي او سيمي وياړ دی. په ده مو سترگې هسکې دي). له همدې سره يې دمېز برسره نجلۍ او ترڅنگ يې ولاړ ځوان ته گوته ونيوه: ((سارا جانه مې ورېره او اينگور ده، حامد جان مې ځوی دی پرون ددوی واده وو ((دنجلۍ په ليدلو زما له پښو ځمکه وټنښته، وارخطاشوم: (هلکه دا خو هماغه ده)، له ډېر خجالته مې پر تندي خوله راغلله. هغې هم ټکان و خوړ سره وگرځېده. پاچا خپلو خبرو ته دوام ورکړ ((سارا جانې، تا خو به اسد استاد ډېر ياداوه ښه شوه چې د واده دخوشحالي ترڅنگ دې دده دنږدې ليدلو خوشحالي هم پر برخه شوه)) سارا وارخطاشوه. لکه ترهېدلې هوسۍ په حيرانتيا يې وپوښتل بابا دا ته څه وايي: (دابه استاد اسد نه وي، [ښه يې بنده

بنده شوه [نه نه دا هغه کېدلی نشي ، هغه ما پخپل ذهن کې بل ډول
انځور کړی دی، دا نه دی !.]

له ډېره شرمه زما سترگې پر ځمکې گنډل شوې وې ، رڼا ورځ
راباندې تیاره ده ، مخامخ ورته کتلی نشم. پاچا ورته په خندا
وویل (نه بچۍ اسد همدادې تالکې چې سپین ږیری بللی وو که
څنگه ؟) د سارا پر تندي هم خوله راماته شوه په طنز او اوریشخند
بې_چې بل چانه محسوساوه او ټول باريې یواځې زما پر اوږو وو_
ورته وویل (هو بابا د استاد لیکنې مې ډېرې اور بدلې او لوستې وې
او اوس چې په خوړو پسې تللم نودرې واری مې بیا هم دده استادانه
او فلسفي خبرې واور بدلې او بنه شو چې ژر مې نور هم وپېژنده !)

بختور واده

کله چې دفتر ته ننوتم د میز پر سر مې د بلنې په یو ډبر بڼکلي او قیمتي کارت سترگې ولگېدلې و مې سپرود د کارت په منځ کې په طلايي لیک کښل شوي وو: (ډاکټر عبدالباري فهيم او دکتورس مرينا فهيم غواړي چې دخپل نېکمرغه واده څلورمه کليزه د شاندارو مراسمو په ترڅ کې ولمانځي، له دې کبله له محترم استاد (عاطفي) څخه هيله کېږي چې دې محفل ته په خپلو راتللو سره بڼکلا ورکړي.)

د کارت په لوستلو د سوچ سمندر لاهو کړم او له ځان مې د پوښتنو امیل جوړ کړ: دا ډاکټر عبدالباري به څوک وي؟ سرجن دکتورس مرينا څوک ده؟ له ما سره څه پېژندگلوې لري؟ دا او دې ته ورته نورې پوښتنې مې له ځانه سره بڼکته پورته کولې، چې تیلیفون وشرنگېد غوږې مې پورته کړ له هغې خواراته وویل شول چې هغه د ډاکټر عبدالباري دوست دی او دنده یې ورکړې چې که زه کویتې ته دهغه مراسمو ته ورځم چې هغه راته د الوتکې ټکټ واخلي. ناڅاپه مې ټکان وخور لکه څوک چې د برېښنا لوخ مزي ته لاس وروړي، د ذهن غشی مې پنځه کاله شاته ولاړ، تېر هرڅه مې یو

خُل بيا د ذهن پر سكرين راوگرځېدل. هغه وخت چې د كابل ساړه ژمي خپل جال غوړولى ، د كابل هسكو غرونو ، برېنډوونو ، دنگو ماڼيو او .... سپين كفن اغوستى و ، دمیز شاته ايښې بخارى ته مې خپل لاسونه تودول ، چې يو غنم رنگه دنگ لوړ پوزى ، هډوړو وين او چالاكه ځوان مې مخې ته عريضه كېښوده ، ځان يې عبدالباري او د هلمند او سپدونكى راوښود او د روغتون درياست په كمبوداتو كې يې د اجير په بست كې د ځان د تقرر غوښتنه كړې وه ، د زده كړې پوښتنه مې ترې وكړه ويې ويل چې نهم يې لوستى او لسم ته بريالى شوى و چې عسكرى ته يې ونيوه .

ما هم ورسره موافقه وكړه . عبدالباري له دفتره سره مينه درلوده د حاضرى پابند وو ، د شپې له خوا به په روغتون كې او سپده كله كله به خبرېدم چې دخپل كار ترڅنگه د نرسانو په كار كې هم گوتې وهي ، پيچكاري او د ټپونو پانسماڼ يې هم زده كړى دى. پر هغه د نرسانو لاس سپك وو ، د معاشونو كموالي له وظيفي سره د ډاكټرانو او نرسانو مينه كمه كړې وه. ډېر وخت به چې كوم نو كړيوال نرس د شپې له وظيفي پټېده نو له باري سره به يې غوږ جنگاو او هغه به هم ورته سينه وډبوله .

كال لانه وو پوره شوى چې باري د نسخو لوستل زده كړل ، ځينې دواگانې يې هم وپېژندلې او د ټپونو په پانسماڼ ، پيچكاري ، سپروم يې ښه لاس چليده ، مخ ماتى او خدمتي هلک و ، ما هم دروغتون د

دواگانو د ډیپو د معتمد په توگه وټاکه. ورځې او شپې تېرېدلې، بله ورځ خبر شوم چې باري د مړینې په نوم له یوې کابلۍ بسوونکې سره کوژده کړې. ماته په پیل کې دا خبره ځکه ټوکه بسکاره شوه چې یو خو عبدالباري په وطن کې بنځه او اولادونه درلودل بل دا چې اقتصاد یې هم د بل واده اجازه نه ورکوله، خود مړینې پلار هم نیستی. ښه ځورولی وو د باري څورویۍ هم ورته غنیمت وې.

زموږ یو همکار عبدالباري ته په ټوکه وویل چې هسې دې په دې قیمتۍ کې ځان پوروی او په دوه غمونو ککړ کړ نو دده په شونډو نړۍ موسکالاره وکړه او ویې ویل چې ته یوازې دعا کوه ما هرڅه سنجولي دي،

هغه له کوژدې یوه اونۍ وروسته مړینه د قابله گۍ په کورس کې شامله کړه او د عملي کار د زده کړې لپاره یې د بنځو او کوچنیانو په روغتون کې هم مقرره کړله، د نسخو د لیکلو او لوستلو لپاره یې سحروختي مانځه مهال دانگلیسي کورس پرې پیل کړ. کال وروسته یې واده وکړ خوله واده وروسته باري له مور سره دنده پرېښوده هغه ماته خپله استعفی راوړه خوادایې هم رانه وغوښتل چې دلته د عملي کار تصدیق ورکړم ما ورته وویل چې گوره دومره تکړه نه یې اونه دا تصدیق درته گټه کوي خو هغه په خدا راغبرگه کړه: ((رئیس صاحب ته نور خلاص یې دمچۍ دم ته راکړه دښامارانو نیول پرما))

دی کویټې ته لار ، او مړینې همدلته خپل درس ته دوام ورکړ.

خو میاشټې وروسته یې مړینه هم بوتله کال یو نیم وروسته خبر شوم چې عبدالباري اوس هغه خړ پر باري نه بلکې هلته ډاکټر عبدالباري دی او د بلوچستان په یوې لرې پرتې سیمې کې خپل روغتون او درملتون لري.

تیلیفون کوونکي سره مې کویټې ته تلل ومنل او روان شو دکویټې له ترمینل څخه لا وتلي نه وو چې یو تن چې ږیره او بریت یې ښه چټ تراشلي د سروینسته یې په منظمه ډول پاس اړولي وو ، سرمه یې چرمي جمپر او فولادي پتلون یې په تن ، راډو ساعت په لاس ، ټیټانیک تایواني بوتان یې په پښو او توره نکټایي یې په سپین یخن قاق راځړولې وه. رامخې ته شو اوله ستړي مه شي او غاړه غړۍ وروسته یې لاسي بکس راڅخه واخېست ، خدای شته و مې نه پیژانده ، خو هغه چې له ځان سره زما سوږ چلند ولید ، نوویې ویل رییس صاحب لکه چې ودې نه پیژندم ؟ عبدالباري یم ! ما هم په ټوکه ورته وویل ځوانه دا ولې ؟ ږیره ، پټکی هغه سپینې جامې ، خادر او واسکت ډې څه کرل ؟ خو هغه داهرڅه په خندا تېرکړل له ترمینل څخه بهریو لوکس لنډ کروزر راته ولاړ په خبرو خبرو کې د کویټې ښارته ورسېدو دیوې ښکلې ښکلې مخ چې ((ډاکټر عبدالباري هاوس)) پرې لیکل شوي وو ننوتلو مړینه موهرکلي ته

راووتله کور هم ساده کور نه و او مرینه هم هغه وچه زېره او زبېنلې
مرینه نه وه، هر څه بدل بدل و.

د درې پوړیز کور پردیو الونونو راڅرېدلیو شنو، سرو او زېرو
گروپونو فضا رنگینه کړې وه.

سبا د کلېزې مراسم پیل شول، مرینه چې منیژوب یې په تن و
تازه له ارایشگاه راغله او د کرولا ډرېوري یې هم په خپله کوله،
دمحفل د ثبت لپاره د فلمبرداری، کمري ودرول شوي وې، مشهور
سندرغاړي رابلل شوي وو، په څو شېبو کې څو منزله کیک
دمېز پر سر کېښودل شول او عبدالباري او مرینې ته یې د غوڅو لوبلنه
ورکړل شوه هغوی هم د لاسونو په پرکا کې کیک غوڅ او یوبل ته په
خوله کې ورکړ. د ډول ډول کبابونو یخنیو، وریژو او وریټ شویو
چرگانو قابونه لادمخه د میز پر اړینودل شوي و، میز په غوریو او
قابونو وپوښل شو، د تازه مېوو او مشروباتو پتنوسو سرپه سر
کېښودل شول نږدې مازیگر دمحفل پای اعلان شو.

سباله عبدالباري سره دده په بلنه د بازار لیدلو لپاره بهر
ووتلو د بازار په بېلابېلو برخو کې یې خپل هغه درملتونونه هم
راوښودل چې اوس یې ورته په تنخوا نوکران نیولي دي. وروسته دیو
لوړ بلانگ تر څنگ له موټر څه ښکته شول د بلانگ له پاسه پر لویه
لوحه لیکل شوي وو: ((مرینا پرایوت هسپتال)) مرینې عبدالباري
دروغتون د بېلابېلو برخو له لیدلو وروسته راته وویل چې چای به زما

په دفتر کې وڅېړنو ، کله چې دفتر ته ننوتلو نو پرمیز پر اېښې مرمړینې
تختې لیکل شوي: ((د مرینا روغتون رئیس سرجن ډاکټر عبدالباري
الکوزی دکابل دکوچیانو دروغتون متخصص MD له کابل MI له
استرالیا او PhD له هامبورگ څخه))

مخامخ د سرطیب دفتر و چې ورننوتلم نو دمېز له پاسه
پر همداسې تختې لیکل شوي وو ، ((سرجن لیډي ډاکټر مرینا دراني
ماهر امراض نسائي ولادي . MD کابل PhD لندن))

به خندامې ورته وویل چې آیا دلته حکومت مداخله نه کوي؟
ویې ویل چې نهه میاشتي مخکې پوليسان راغلي وو ، چې دخپل حق
له اڅېستلو وروسته بېرته لارل اوس هغوی ته تکلیف نه ورکوم
او هر میاشت یې خپله حق وروړم او شکر دی مریضان مې هم ورځ په
ورځ ډېرېږي.

بدگومانه

همداچې د درېيم پور په وروستۍ پورې مې گام کېښود ،
نوسمدستي مې سترگې پر همدې ولگېدې. ستيچ ته نږدې ناسته وه ،
سربې پر مېز بنسکته کړې و ، خه يې ليکل ، تالار سپين پرق او
قنديلونو روښانه وو ، تابه ويل چې لمر همدلته کډه راوړې ده ،
دموسکا دگلابي مخ جلوي پر شیشه يې مېز دپروت سپين ممل
رنگ الواني کړې او دمخ رنگيني او دهغې مخ ته پر مېز دگلانو د
ايښې گېډۍ رنگينۍ يو په بل کې تاوېدې. کله به چې هغه و خوځېده
نو د رنگونو اتني به پيل شو دواړه رنگينۍ داسې په سيالۍ وې چې
تابه ويل فطرت ، صنعت خپلي بشريت ته خپلي کرشمې وربښي.

دموسکا مخ ته له ايښې مېز راتاوې پنځه واړه څوکۍ خالي وې.
يوځل مې زړه وکړ چې راځه مړه دهېچا په کيسه کې هم نشي ، څنگ

ته بيې کپنه؛ خود موسکا دا هيله مې سترگو ته ودرېده، چې راته به بيې ويل زړه مې ستا دميني هديره ده، دزړه په قبر کې مې يواځې ستامينه نسخه ده؛ خو گوره چې اوس په دنيا کې خلک يواځې تبصرو او په نورو پسې کيسو جوړولو ته اوزگاردي نو پام کوه.

زه لا دموسکا دمخ او دگلانو دگېډۍ له پرتلې اوزگار شوی نه وم، چې ويندوی په لوډ سپيکر کې غږ کې: زمور بل مېلمه بناغلی احمدزي هم تشریف راوړ. له ده هيله کېږي چې د دريغ سر ته تشریف راوړي او دنورو مېلمنو ترڅنګ کېني. زما دنوم په اورېدلو سمدستي موسکا هم دروازي ته راوکتل، ودرېدله، دسترې مه شي په دود يې سروخو ځاوه.

زه پردريغ مېلمنو ته مخامخ کېناستم.

په زړه کې له موسکا گيله من وم، چې ولې له ماسره يوځای کليزې ته رانغله، ولې يې دلته د راتللو پړوخت پر ما غږ ونکړ؟ ولې ولې... چې په همدې وخت کې يوبنکلی ځوان راغی او نېغ دموسکا خواته ورغی، موسکا هم ددې لپاره چې ځوان يې ځانته نښه نږدې کېنولی وي له ترڅنګ څوکی څخه خپل لاسي بيک پورته او هغه ته يې ځای خالي کړ. ددې ځوان لاسونه لامده وو موسکا خپل دستکول پرانېست دستمال يې ترې راووست او هغه ته يې ورکړ. دواړو په ټيټ غږ يوبل ته څه وويل او بيا په خندا شول، نږدې وه چې ددې حالت په ليدلو له څوکی راپرېوځم. کله پرځان او کله پر خپلو سترگو بې

باوره شم. حيران شوم چې دازه څه وينم. آيا زه وينم يم او كه ويده كله
ځانته كاذب ډاډ وركوم، چې هسې خيال او وهم اخېستى يې. حقيقت
داسې نه دى؟

كله پر خپلو سترگو او ليدنو شكمن شم: دازه څه وينم ايا داهماغه
موسكا ده، چې زه يې خپله ټوله دنيا بولم او خپلې ټولې هيلې مې
ورپورې تړلې دي؟ آيا داهماغه څوك ده چې د زرگونو مخلوقاتو له
منځه زما يواځينى انتخاب دى ايا داهماغه موسكا ده چې همدا
پرون يې په قسم راسره وعده وكړه چې، د بل بوى هم پرې حرام شه او
نن هغه دى دومره له بل سره بوخته ده چې ما خو پرېږده آن دمراسمو
په سلگونو گډونوالو يې هم سترگې نه سوځي؟

د تصور او خيال مانۍ مې ږنگه او خپل ارمانونه مې د سمندر په
څپو لاهو ليدل.

دا اندېښنه مې قوي شوه، چې موسكا همدا ځوان خوښ كړى او
دې محفل ته دهغې لخوا ماته بلنه هم دهمدې لپاره ده چې داهرڅه
پخپلو سترگو ووينم او په سراب پورې هيلې ونه تړم.

موسكا كله د سترگو په كونج كې ماته وگوري، كله ددې ځوان
غوږ ته خوله ورنږدې كړي او كله بيا هغه ددې په غوږ كې خبر وكړي
دا ورته غوږ ورنږدې كړي.

له ډېرې غوسې رپېرم، ټول ژوند راته ټوکې او مسخرې بنسکاره شو، د ذهن په هينداره کې مې د موسکا خاطرې اوږي او رااوږي، له ځان سره کرم رېبم چې رښتيا هم په انجونو کې وفا نشته، د گل او صنوبر کيسه مې ذهن ته نېغه نېغه شوه. کله مې زړه راډک شي وایم راځه بڼه په زوره وژاره او د محفل ټولو خلکو ته کيسه وکړه.

کله کله د موسکا په مينه او فکر کې دې چټک بدلون ته حيران شم، د دنيا هر حقيقت راته دروغ و برېښېد، پرهڅه بې باوره شوم، په لږه شېبه کې مې دهرې فلسفې په اړه فکر او نظر بدل شو، له دنيا او دنيا والو مې زړه تور شو، په دې فکر کې وم چې له موسکا څخه دخپلې سوځېدلې مينې غچ څه ډول واخلم.

په همدې کې د کليزې د کپک د پړکولو اعلان وشو، څو تنه راغلل، کپک يې پرې کړ له هر مېز څخه خلک راتلل، او ځانته يې کپک وور، موسکا هم راغلله، قاب يې له کپک څخه ډک کړ، دوه قاشوغي او دوه پنجه يې واخېستې کپک ماته نږدې ايښی و، کله چې رانږدې شوه، نو د سر په بنورولو يې سلام وکړ، زماله سترگو دکر کې اور باد بده، خپل مېز ته لاړه په دستمال يې قاشوغ پنجه يې پاکې کړې، يوه قاشوغي او يوه پنجه يې دهغه زلمي مخ ته کېښوده او يوه يې ځانته، ورته موسکې شوه او قاب يې ورنږدې کړ. دلته زما بدن داسې وسوځېده لکه د سکرو ټوپه فرش چې رابنکل کېرم. زه د اور په غرونو کې بند او دخپلې ناکامې مينې د جنازې پر تدفين

او تکفین بوخت وم، چې څنگ ته ناست ملگري مې و خو ځولم: ((کوم فکر کې یې؟ ویاند سټیج ته وغوښتي))، ناڅاپه مې ټکان و خوړ، وار خطا راپاڅېدم. اجندا هم رانه هېره وه، نه پوهېدم چې څه ووايم پر سټیج مې له اورېدونکیو د ناروغۍ په پلټنه ځان خلاص کړ بېرته په خپل ځای کېناستم، د سوچونو سمندر لاهو کړم: ((ښه ددې چې دا هلک خوښ وو، نوله ماسره یې ولې دې کچې مینې تظاهر کاوه، له ماسره یې ولې قسم کاوه، چې نه به ته بل چاته په زړه کې ځای ورکوي او نه زه؟ ژوند به موهم یو ځای وي او مرگ هم، دې خوبه ماته ویل چې خېمه وي که کوډۍ ستالپاره پرې له ما نیو تېره يم.

موسکا خوبه راته ویل چې ددې دپلار د سوداگری ډېر شریکان او ددې ترپلارلا شتمن یې غواړي، خوددې مینه له ماسره ده، نونن ولې له ما څخه غوړ هلک ته زما او د ټولو گډو نوالو په مخ کې خاندی او په ناز ورسره خبرې کوي؟، کله به سوچ راغی چې که موسکا رښتیا هم مطلب اشنا او یاد پیسو وړې وای، نو په دا دومره وخت کې خوبه یې له ما پیسې یابل څه غوښتي وای! بیا راته ځان خوشبوره ښکاره شي: نه نه یاره رښتیا چې ښکلې نجونې ټولې د حمام لنگ دي، نن له یوه او سبا له بل سره وي اورښتیا هم دوی مینو پسې نه، بلکې په سرو او سپینو پسې ځي، زړه مې تنگ او چاود ته نږدې شوی و، خو ځله مې زړه وکړ چې راځه محفل پرېږده او چېرته گونښه په زوره زوره وژاړه، کله به فکر راغی چې راشه له همدې درېیم پور څخه ځان

و غورځوه، او ټولې دنيا ته د نجونو مکارې، بې وفايي او د نيمې لارې ملتيا وروښيه.

د کليزې د مراسمو لومړۍ برخه پای ته ورسېده، دا ژانس پر برياليو کارکوونکیو د ډاليو او ستاينليکونو د وېش کار پيل شو، وياند به نوم اخېست او د يو چاپه لاس به يې ستاينليک ورکړ، په همدې کې يې په يوفينگور او خاص انداز د گډونوالو پام ځانته راواړاوه، ((پوهېږئ! پوهېږئ! چې اوس دريځ ته څوک راغواړو؟؟، اوس هغه ځوان راغواړو چې زموږ د ژانس روح بلل کېږي، هغه چې ژانس ته يې گڼ ملي او نړيوال وياړونه او مډالونه راوړي، هغه چې تل يې زموږ سرهسک او سترگې لوړې ساتلي دي، نو ستاسو د لاسونو په پرکا کې راغواړم شکېب جان!!))

چينغې او چکچکې پيل شوې سترگې په شکېب پسې اوښتې را اوښتې، له همدې سره د موسکا تر څنگ ناست هلک ستهېج ته را روان شو، زما د غوسې سمندر لاهم طوفاني او دوښې هر څاڅکي و خوتېد، هلته موسکا له ډېرې خوشحالي په خپله څوکۍ ودرېده، له ډېرو چکچکويې ټيکري په اوږو ولوېد، په سترگو کې يې د خونښيو اوښکې ډنډ شوې، ماويل هسې خويې زما پرځای ورسره مينه نه ده پيل کړې، په ده کې خوږ پرکار و، په همدې کې وياند د چکچکو او چينغود ودرېدو هيله وکړه، چکچکې غلې شوې وياند وويل: ښه اوس تاسو پوهېږئ چې گران شکېب جان ته به ډالۍ او ستاينليک د چا په

لاس ورکوو؟ ستاسوپه خیال کي به کوم وزیر یا والي گڙځي، نه نه
شکبب جان ته والي یا وزیر نه، بلکي هغه څوک والي ورکوي، چي
دی يې روزلی، مینه يې ورکړې، له ده سره يې بې خوبي تېره کړې
اودده داستعداد په روزلو کي لوی لاس لري، نوستاسود لاسونوپه
شانداره پرځا او دروند استقبال کي راغواړو، دشکبب جان خور))
آغلي موسکا))

بې غمي

له تېورنتيو څخه او تاوا ته د تلونکي ريل گاډي د اتمې ډبې دريم تخت زما و ، ، زما تر تخت لاندې يوه بنکلي نجلی په يوه لنډ نېکر او بنين کې او مخامخ يې يو هلک پروت و ، ماته مخامخ په څلورم تخت کې ناست هلک خپل لپتاپ پرانيستی ، کله چې کوي کله کمپوز ، بلا سکس سايتونه يې وکتل ، زما تر تخت لاندې نجلی د خپل مخامخ تخت هلک غېرې ته ورغلله ، غېر په غېر شول شونډې يې دهغه پر شونډو کېښودې دواړو د يو بل شونډې زبېښلې ، ژبې يې د يو بل په خوله کې ورکړې ، انجلی لومړی په ناسته دخپلو تيونو څوکې دهلک په خوله کې ورکړې او بيا ورته ځملاستله ، زه او ماته مخامخ هلک دواړه ورته گورو خونه مو هلک په کيسه کې دی او نه انجلی .

ماته مخامخ هلک له کانتین څخه دوه ډکې پیالې راږي یوه یې
دهلک په غېږ کې پرته همدې نجلۍ ته ورکړه او یوه یې خپله وڅښله
، سفر اوږد و ومې غوښتل چې د سفر له ملگرو سره دخبرو دروازه
پرانیزم ، لاندې هلک او انجلۍ په خپلو کې بوخت و نو له مخامخ
ناست هلک څخه مې دهغه دنوم ، ځای ، قوم او بوختیا په هکله
و پوښتل ، هغه راته وویل چې نوم یې راب او د مور نوم یې لیساده په
اوتوا کې اوسېږي ، انجنیری یې لوستې ، په قوم ایریش او نیکونه
یې له ایرلینډ څخه کاناډا ته تللي دي ، ما ترې وپوښتل چې خووم
نیکه مو کاناډا ته راغلی او ولې یې ایرلینډ پرېښود ؟ هغه موسکې
شو ویل یې دومره معلومات نلرم له همدې سره یې دهلک په غېږ کې
پر پرته نجلۍ ورغږ کړ : خورې بابا کله او ولې له ایرلینډ څخه دلته
راغلی و ؟

بي وطنه!

د لاهور د ياري (مزدوري) خو ټوله سخته وه، خو چې کله به يې ټاټکی راپرسر کړ، نو لکه په سره تناره کې مې چې دروي، ما به چې کله په کوم ختم وخيرات، جنازې، جمعې داختر لمانځه او يا کلي ته د تللو په وخت کې خولۍ پرسر کړه. نو دومره به راباندي درنه وه لکه تور غر، او اوس به يې چې لس ساعته پرلپسې له مسالې ډک شل کيلويي ټاټکی راپرسر کاوه نو کله مې زغملی شو.

په کابل کې تنظيمي جگړو دومره وارخطا کړو چې له ډک کور او پریمانې جايداد څخه مويواځې يو سراودوه غوړه وو پستل، پردی وطن وو له مزدوری پرته موبله لار نه درلوده، په شپيتو کلدارو مزدوری موش کتغ او اوږه هم نشوای برابرولی، شل روپۍ خو يې دکار ځای ته په کرایه هم رانه لگېدلې. دغرمې لپاره وچه ډوډۍ موله ځان سره له کوره وړله، خو دکتغ لپاره به مو پنځه پنځه کلداري اچولې. ددې لپاره چې لږې ډېرې پيسې وگټو، نو دکار خاوند ته به مو پخپله د اور ټايم (اضافه کاری) پېشنهاد کاوه، کله به چې گرمۍ او يا هم درانه کار ډېر بې حوصلې کړم نو چاچا سادي به مې سترگوته ودراره، او دهغه په ليدلو به مې زړه تسل کاوه.

هغه د حوصلې او زغم خاوند سپين رېبري و، هر کارته به يې چې ورکړي (نه) به يې پکې نه ويلې، له هغه سره مې همدلته د ديارې په ځای کې وليدل، له رنگه ډېر، ثقه، هونسيار، پوه او جهان ديدنه بڼکارېده. په کار کې چې له يو بل سره لږ بلد شو نو خوځوځله مې ترې وغوښتل چې ځان پوره راوپيژني خو همدومره به يې راته ويل چې له تنظيمي جگړو او په کابل کې له نا امنۍ څخه يو را مهاجر شوی افغان يم.

هغه به پر ځان ډېر زحمت تېراوه خو دکارد خاوند او ياهم دگلکار خبروته به يې ځان نه ورکاوه، دپنجاب ددوبي لمر دواړه دومره تک تور اوولي وو چې په سخته به چا پېژندلي وای.

يوه ورځ مې دمزدورانو دحاضری په کتاب کې دسعیدي کابلي نوم وليد. دحاضری له مسوول څخه مې په ماته گوډه اردو وپوښتل چې داسعید کابلي يې لاشوک دی، چې نوم يې په حاضری کې شته خو خپله يې نه وینو، هغه سمدستي چاچا سادي ته گوته ونيوه، پوه شوم چې دوی سعیدي سم تلفظ کولی نشي، نو ځکه ورته چاچا سادي ((سعیدي کاکا)) وایي.

زموږ دکار خاوند پروفیسور صادق احمد پراچه د لاهور پوهنتون د سیمه ییزو مطالعاتو د مرکز دمنځنۍ آسیا دبرخي مسوول وو، يوه ورځ چې له دفتره دکار سرته راغی نو دپه لاس کې نيولي اخبار غونډه سرخي يې دافغانستان په اړه وه، چاچا سادي ترې په ډېرې عاجزۍ

وغوښتل چې که یوه شېبه اخبار ورکړي، پراچه ترې په حیرانتیا وپوښتل چې ایا اخبار پراوولی (لوستلی) شې؟ هغه ورته د هو سر وخواوه. نور به نو هغه هر وخت له مور سره د افغانستان او منځنۍ اسیا پر تاریخ، کلتور، جغرافیې او د سیمې پر ګډو ارزښتونو ډېر بحث کاوه، او د چاچا سادي له معلوماتو به یې ډېر خوند اخیسته، هغه به ویل چې د اسیا پېژندنې په اړه لښکونه کتابونه لري، خودی پر هغه تاریخ ډېر باور لري چې یو افغان لیکلی او دی او س هم ترې ګټه اخلي.

هغه به له دندې له راستنېدو سمدستي وروسته، د چاچا سادي خواته راغی او علمي بحث به یې ورسره پیل کړ، زه خویې چندان په ژبه نه پوهېدم خو چاچا سادي روانه اردو ویلي. پروفیسور هم په پښتو پوهېده. دواړه پر بحث خوښ وو. مور به داشېبې ددمې لپاره غنیمت بللي.

یوه ورځ پروفیسور پراچه د خپلو خبرو په ترڅ کې وویل دا چې په قرآن کې راغلي چې سلطان سکندر ذی القرنین د جوج ماجوج د بندولو لپاره کوم او سپنیز دېوال جوړ کړ نو د جوج ماجوج په قفقاز کې او سپدونکي مغل قوم دی او سلطان سکندر په څلورمه قبل المیلاد پېړۍ کې قفقاز ته د افغانستان له لارې لاړه. ماته خو په دې اړه معلومات نه وو خو چاچا سادي ورته وویل چې دا معلومات ناسم دي، ځکه چې سلطان سکندر هېڅکله افغانستان ته ندی راغلی، او په څلورمه قبل المیلاد پېړۍ کې پراغانستان مقدوني سکندر يرغل

کړی وو ، ده پروفیسور پراچه ته وویل چې بنایي دی له التباس سره
مخ او د سکندر مقدوني او سکندر ذی القرنین نومونه ترې یوله بل
سره ګډ شوي وي ، دیو افغان مزدور لخوا دده معلوماتو له ناسم بللو
سره د پراچه رنگ تک سور واوښت په تنده لهجه یې وویل : زه
دا سنادو له مخې غږېږم او ته له ګډې ، زه دخپلې خبرې لپاره ثبوت
لرم ، له همدې سره دخپل کور کتابتون ته ننووت ، خو شپې وروسته
پداسې حال کې چې یو ضخیم کتاب یې په لاس کې وو ځنګېدلی
راغی خو لار سپدلی نه و چې له چاچا سادي څه یې دبڅښنې
غوښتل پیل کړل او ورته یې وویل چې دا کتاب هم ستانظر تائیدوي .

چاچا سادي ، چې د پروفیسور په لاس کې کتاب ولیدتګان یې
وخوړ ، د لمر وهلي مخ سپین او سره یې سره ورغلل ، بې واکه یې
کتاب ته لاس وغځاوه خو پروفیسور یې په ډېرې بې باکی لاس تیله
کړ ، : ته پوهېږې چې دا څومره مستند او مهم کتاب دی ، زه یې په
څومره قدر په شیشه یي الماری کې ساتم ، او ته یې په خیرنو او په
سیمنتیو سپیرو لاسونو اخلې ، ته خودې کم تر کمه له لاس څخه
دا سیمنت پاک کړه او بیا کتاب واخله !! ، چاچا سادي په مایوسی د
اوبو بیلرته روان شو ، خو ما خپل لاسونه په خپله لمن ژر پاک کړل ، له
پروفیسور پراچه نه مې کتاب واخست او همدا چې د کتاب پرپوخ مې
دلیکوال عکس ولید او ((لیکوال : پوهاند سعد الدین سعیدی))
مې ولوستل نو ولږېدم ، سترګې مې له واکه ووتې کله به د کتاب

دليکوال پر عکس او کله به پر چاچا سادي لگېدلې. له خولې مې بې
واره ووتل داخو چاچا سادي دی چاچا سادي چاچا چاچا...

د پروفیسور رنگ هم زېږ شو. ما زیگر چې منشي چاچا سادي
ته شپېته کلدارې مزدوري ورکړه نو دا بې هم ورته وویل چې تاسې سر
له نن څخه چېتې (رخصت) یاست ځکه چې مورڅو ورځې کار بندوو
خو نورو مزدورانو ته بې ویل چې تاسو خپل کار ته راځئ.

بېوسه

د حقوقي مشورو دفتر ته له رسېدو سره سم ، د دفتر مشر پر مخامخ
څو کي ناست شخص ته گوته ونيوه:

- دې افغان ستاسو په کارته کې کور اخېستې اوس يې د اداري
مراحلو لپاره يو وکیل ته اړتيا ده.

- نوزه موڅه ته راوغوښتم؟

- ته يې د وکالت کارونه پرمخ بوځه.

جنرال رؤف مې لومړی ځل له يو پنه دوسيو سره همدلته وليد ترې
ومي پوښتل:

- کاکا کور دې چېرې اوڅه وخت اخېستې؟

- درې مياشتې وړاندې، د اتسبورگ په کارته کې، دريم بلاک،
څوارلسم پور، اوم دهليز، ۱۹۲ اپارتمان.

- اوه داڅه وايي!! عجيبه ده زموږ تر کور لاندې؟! موږ خو هم
دهمدي دهليز په شپاړلسم پور کې اوسو بيخي ستاسو پرسر، نو

بيامو څنگه په دادرې مياشتو کې نه سره ليدلې اونه درنه خبرشوی
بیم

- ياره وکیل صاحب ته هم عجيبې کوي، داخو افغانستان نه دی،
چې خلک هره ورځ يو بل سره وويني او بندارونه وکړي دا المان دی
المان !

- هو والله ما هم په بريمين کې پنځه کاله تېرکړل، خو تراخره مې
خپل مخامخ گاونډی ونه پېژانده.

- مېرمن او بچيان دې درسره همدلته دي؟

- له يو ساړه اسويلي وروسته ! مېرمن مې وفات شوې، دوه زامن
مې له خپلو اولادونو سره په امريکا، يوه لور مې په لندن او يوه لور
او يوزوی مې همدلته په فريبرگ کې راسره دي.

- په وطن کې دې څه کار کاوه؟

- گوره ځوانه داسې نه کېږي چې ټولې خبرې دلته وکړو يومانام
يا ته کافي راکړه او يابه يې زه درکړم چې سره کېنو او سمه کليوالي
دزړه خواله وکړو.

- سمه ده، خو کله؟

- اوس خود کورپه کارپسي گړځم ته به هم راسره سرگردانه يې
وخت به وټاکو.

وخت مو تنظيم كړ، يوه اونۍ وروسته ما بنام دواړو وخت موندلی شو، له ژمنې سره سم يې كورته ورغللم، په پخلنځي كې د مېوې او پيزا په برابرولو بوخت شو ورته مې وويل: - كاكا ته خوسپين ږيری يې زوی اولورته دې ووايه چې په پخلنځي كې مرسته وكړي راځه چې زه اوته كيسې وكړو.

— هغه يوهم په كور كې نشته كه نه له تاسره خويې روغېر كاوه، دواړه په پښتو پوهېږي، دادی كار مې خلاص شو در غللم.
له پتنوس سره راغی ماته مخامخ دمیز بر سرته كېناست ورته مې وويل

— نن خو رخصت هم دی بچيان دې چېرې تللي دي؟

هغه له تندي څخه خوله پاكه كړه

— ياره دنن زمانې بچيان په افغانستان كې د مشرانو خبره نه مني داخو المان دی، زوی مې دا درې مياشتې نه دی ليدلی — له همدې سره يې په سترگو كې اوبنكي ډنډ شوې —

په الماری كې ايښي د عكسونو چوكاټ ته يې گوته ونيوه: دا يې تېر كال زما د زوی په سالگره وپستي دي.

په عکسونو کې یو هلک ، یوه ځوانه بڼځه او یو پوښ سپری
بنکار بدل ترې لاندې لیکل شوي و: ماشا او جونز ټام د ساشاه په
سالگره کې.

ما په حیرانتیا وپوښتل:

— ساشا ، ماشا او جونز ټام؟

— حیرانېره مه نومونه یې سمسور او ماگل دي ؛ خو ځوانان دي
دلته یې پر ځان نوي نومونه ایښي.

- او دا جونز ټام یې څوک دی

- دا زما دلور دوهم خاوند و

- و او که دی

- نه ، و خو اوس یې ترې طلاق اخستی غوښتل چې له

یو پولینډی سره واده وکړي خو ما ونه منله ، اوس مروړه ده او

دادرې کاله کېږي چې له یو الماني سره اوسېږي

— المان ته کله راغللي؟

— ما دلته په نظامي برخه کې دکتورا اخیستې ، کله چې زموږ

انقلاب بریالی شو نو زه تورن جنرال وم دکنگرې دپرېکړې له مې

همدلته سفیر وټاکل شوم.

- بنه نوبيا؟

- بيا نودرژيم له سقوط وروسته همدلته پاتې شوم دوکانداري مې پيل کړه کارمې ورو- ورو بنه شو اوس له چين او نورو هيوادو توکي راوړم او عمده يې پلورم.

ژرغونۍ شو:

- هسې دگونگتو خواړي ده، موږ بچيانوته خواړي کوو او دوی رانه تېستي، که نه يواځې زما د برلين دکورکرايه ديولوی فاميل بس کېږي.

شپږ کاله مو دگانو نډيتوب تېر شول خو جنرال صاحب مې بيا په دې شپږو کالوکې شپږ ځله هم ونه ليد، سحر به وخته ته او ما بنام ناوخته به راته، زما بوختيا هم له هغه کمه نه وه، په هغه ورځ چې کله په دهليز کې راسره مخ شو؛ نوراته يې وويل چې زوی يې له يوې الماني سره واده وکړ او دی يې هم واده ته غوښتی و.

ما وپوښتل:

- جنرال صاحب! سا شاکله په کوروي چې مبارکي ورکړم.

- هغه خوله واده وروسته له خپلې مېرمنې سره زموږ هغه بل کور ته لاړ.

- دا ولې ستاسو دا اپارتمان خو هم درې اطاقه دی؟

— هو والله، خیرهغه کور هم له دې ځایه ډېر لری نه دی ځوانان دی
یواځې ژوند یې خوښ دی

دا دی او ه کاله د سترگو په رپ کې تېرشول نور نو په جنرال صاحب
کې د دوکاندارۍ شیمه نه وه، په کور کې یواځیتوب هم زړه تنگی
کړی و. کړۍ ورځ به له نورو زړو او سپین سرو سره د دهلیز مخ ته د
لرګي په څوکی ناست و.

ویل یې چې د هغو نورو په څېر د یواځیتوب له غمه د خلاصون
لپاره سپی او پیشو هم ساتلی نشي ځکه چې خدمت یې نشي کولی.
تېره ورځ زه سترې هم وم؛ خو هغه په زوره له ځان سره کپنولم او د
ژوند تېرې خاطرې یې راسره شریکې کړلې، کله یې چې ویل چې په
وطن کې به په هر مړي او ژوندي کې ناست و او آن کله کله یې د نورو
مړي او ژوندي هم خوندي کول نو ساه یې لنډه لنډه شوه او سلګیو
ونیوه:

— یاره وکیل صاحب! د دې ځای ژوند، دود او ځان ځاني مې ډېر
ځوروي، په خپل راتګ ډېر پېښېمانه یم په دې هڅه یم چې بېرته
خپل وطن ته ستون شم.

— جنرال صاحب الله ج مهربانه دی، د ټولو همدا هیله ده.

— دنورو به هیله وي خو زه جدي یم زه دلته ورو - ورو خپل ځان
راتولوم او له خیره وطن ته ځم.

— داخوښه کار دی خوزه څه خدمت وکړم؟

— گوره مرگ چاته په ډول او سورني نه ورځي که دلته راباندې څه وشول؛ نو بچيانو ته مې تمه نشته، ته مې وطندار او گاونډی يې مړی به مې ښه سمبالوي.

— جنرال صاحب ته غم مه کوه د مسلمانانو په هديره کې د قبر لپاره د ځمکې، ملا، ښاروالی، د تدفين د شرکت، یخچال امبولانس هر څه غم به درته وکړم.

خو د هغه تندي غونج شو:

— یاره زما په ژوندونې له دې ځایه زړه تور دی او ته مې مړی هم مسافر کوي، نه نه هر ورو به مې وطن ته ليرې چې په پلرنی هديره کې په درناوي ښخ شم، لويه جنازه مې وي، د کلي په جامع مسجد کې مې د کورنۍ او قوم لخوا فاتحه واخيستل شي، ختمونه دريمه، جمعه گي، څلوېښتي او تلين مې وي او په مسجد، هديره کور او کلي کې راته دعاگانې وشي.

نيمه شپه وه چې د کور تيليفون مو وشرنگېد، له هلو سره پوه شوم چې جنرال رؤف دی، راته يې وويل چې حالت يې ښه نه دی او که يو ځل ورشم، له ورتللو سره سم مې امبولانس ته زنگ ووايه، د امبولانس ډاکټر يې اکسيجن خولې ته وتاړه او روغتون ته موروان کې، هغه د کور د قفلولو لپاره چا بياني ماته راکړې.

ورغ راغله خود جنرال صاحب صحت ساعت په ساعت خرابېده،
خو ځله مې د جنرال صاحب زوی ته زنگ وواهه؛ ځواب يې نه راکاوه،
کله يې چې د لور ټيليفون ځواب راکړ نږدې وچې له خولې مې ورته
سپک الفاظ ووځي:

- هلو! څوک يا ست؟

- وکیل نجیب يم تاسې ماشا يا ست؟

- هو خوتاسو مې ونه پېژندلئ

- زه ستا د پلارگانو نډی يم.

- امرکوه.

- پلار دې ډېر ناروغه دی اوس مور و غتون ته راوستی حالت يې
نازک دی.

- سمه ده خو زه او ملگری مې اوس له تاسو درې زره کیلومتره
لرې يو، دلته يو ځنگل ته ارام ته راغلي يو.

- خومورې هم وخت نلرو چاره څه ده؟

- ډاډه اوسه زه ساشا خبروم.

نور نوزه هم ورسره پاتې نشوم، ځکه چې که له خپل وخت څخه
پنځه دقيقې هم کمپنی ته ناوخته تللی وای؛ نو کمپيوټر مې کارت نه
مانه او غير حاضر بدم.

خو ځله مې د جنرال صاحب نمبر ته زنگ ووايه؛ خو ټيليفون يې بند و، لس ورځې وروسته چې ساشا د پلار د کور د چاپيانو د ترلاسه کولو لپاره زموږ کور ته راوخوت، ما ترې د جنرال صاحب د صحت پوښتنه وکړه؛ خو هغه په داسې حال کې چې يوه پښه يې پر بلې واړوله او سگرېټ ته يې فلټر ونيوه، وويل:

- ولې ته خبر نه يې؟! هغه خو نهه ورځې وړاندې په حق رسېدلی دی.

زه خفه شوم او په گيله مې ورته وويل:

-- بې انصافه زه نو چا خبر کړم زما خو گاونډی و، کم ترکمه هغه جنازې ته خو به دې خبر کړی وم.

هغه له خولې او سپېرېمو څخه د سگرېټ يو قوده دود زما پر مخ راخوشې کړ:

- خير خفه کېږه مه موږ هم جنازه کې نه و.

- ولې؟

ماته مې هم خور شپېر ورځې مخکې د پلار د ناروغۍ خبر راکړ.

- نوولې ژر-ژر ورنغللي

- خو ترڅو مې چې رخصت پانې جوړېدلې او روغتون ته ورتللو ته برابرېدم، دوه ورځې وخت يې ونيوه.

— نوپه یخچال کې خومړی دومره ژر نه خرابېږي. ولې موجدانه
ونکړه؟

— ساشا چې کله پرمېزد سگرېتو د ایرې لپاره ایبني قاب ته ځان
رااوږود کړ نو له خولې یې د شرابو د بوی غوړاسکې راووتلې خبرې
یې خوځله بې ترتیبه شوې — خوویې ویل:

— ډاکټرانو راته وویل چې د پلار مړی یې څلور ورځې په یخچال
کې ایبني و خو چې کورنۍ یې پیدانشوه؛ نو تېره ورځ یې سره
صلیب د یخچال او روغتون لگښتونه ورکړل او دا چې د قبر ځای یې
نه درلود؛ نو د دې ځای له قانون سره سم یې وسوځاوه.

تروریست

غمی نن بیا خورند سرد قوماندان صیب مخ ته ودرېد، په بنده بنده ژبه یې ترې د خپل زوی د مړي ژوندي پوښتنه وکړه: خو هغه یو خل بیا د ((گم شو تروریست، تمام جانت مکروب است)) په ویلو داسې تېل واهه چې ان پتکی یې ولوېد .

په ډېرو منډو رامنډو یې د برینو خپلیو پستکي وشلېدل، نه یې زندانونو کې د قادر درک وموند او نه هم سره صلیب او نه هم د بشر د حقونو ادارو دهغه کوم درک ورکړ، ان چې د ولسمشر زړه هم پرې دردېدلې وو او د زړه له اخلاصه یې ورسره ژمنه کړې وه چې که د مقاومت له جبهو پرته په افغانستان کې له هر چا سره بندي وي ورته به یې راخوشې کړي .

خوب ترې کډه کړې وه، غمي اکا او زرینې ترور به د ژمي اوږدې شپې د شیطان خراغ لوگنې رڼا ته رڼولې، په وینښه به یې د قادر د موندلو خوبونه لیدل .

نور يې نوله ژونده نهيلي وو، ستره هيله يې دا وه چې كاشكي يې
خوك پرې هډوكي وپلوري، چې كولمې يې ورتهولې او كم تر كمه د
دريو ځوانو ننگورگانو برخليک معلوم كړي.

غمي اكا دنېستۍ خپې واخيست، مېرمن يې اړه شوه چې ددوی
ديوه خپل انجنير فریدون په كور كې خدمت وكړي او دمياشتني
معاش تر څنگ يې دخوړو پاتې شوني هم كورته يوسي.

يوه ورځ چې انجنير فریدون، انټرنېټ پرانيست نو پر هغه خبر يې
سترگې ولگېدې چې د متحده ايالاتو د دفاع وزارت په خپل رسمي
سايټ كې خپور كړی وو، او همدا چې د القاعده د مشرانو په لست
كې يې د ۲۲ كلن ملا عبدالقادر د غمي خان د زوی نوم تر سترگو شو،
نو ورپرېدې، لاسونو يې كار پرېښود، ځمكه يې له پښو وتښتېده. بې
اختياره يې ذهن شپړو وپلور او په شاته لار، د انقلاب لومړيو شپو او
ورځو ته هغو ورځو ته چې قادر لا زېږېدلی هم نه وو، هغه وخت ته چې
غمي اكا يواځې يوزوی او ډېرې لوني درلودې او غمي او مېرمنې
يې د زوی د جوړه كېدل لپاره په زيارتونو جنډې او خپله لور په نذر
كې منلې وه، بالاخره الله ج يې سوال ومانه او د قادر له زېږېدو سره
سم يې تره له ډېرې خونې خپله دوه مياشتني لور فاطمه د هغه په
نوم كړه او بيا قادر نازولی لويېده خود كوڅې او بازار له هلكانو
سره، د كور سر او سرسره هغه وو، او هغه وخت چې پلار به يې د
پېښور د پشكال په گرميو كې په شل كلدارو مزدوري كوله خود

قادر جیب به یې تش نه پرېښود، د قادر د نازولتوب او گرانښت څپه خو هغه وخت لا ډېره شوه چې مشر ورور یې له روسانو سره په مخامخ نښته کې په شهادت ورسېد،

انجنیر فریدون ته هغه وختونه هم ورپه زړه شول چې قادر لا نوی زلمی وو چې غمي اکا خپله کونډه ننگور ډېره وهڅوله، چې له قادر سره نکاح ته زړه ښه کړي خو هغې ځواب ورکړ چې سر سپینول ورتله له قادر څخه سل ځله غوره دي. او ورور ته یې هم د هغه او فاطمې د واده خبره وریاده کړه، خو هغه لوړه وکړه چې دې چرسی، بنگي، بېکاره، د سپین ږيري پلار لاس ته ناست ته به هېڅکله هم خپله لور ورنکړي. ده هم په قرض او پور کوچیانې ولور برابر او ځوی ته بله ناوې راوسته.

د قادر د واده به لا یونیم کال پوره نه وو چې د غمي اکا تره او تربور دخپل دود او دستور له مخې هم د غمي ورور اړا پست چې فاطمه قادر ته ورواده کړي او هم یې د هغه کونډه ننگور مجبوره کړه چې قادر ته کښېني، نو په یو دېگ وریجو یې قادر ته په یوه شپه دوه ناوې راوستې.

که څه هم اوس قادر د درې ښځو خاوند شو، خو په ځوی او عادت کې یې هېڅ بدلون رانغی، لاهم د کور فضا خړه پړه شوه، د کور لگښت ډېر شو، نور یې نو د مور پاسره هم ختمه شوه چې د هغه د چرسو لپاره یې ورکړي، یوه ورځ چې په پیسو له مور سره ونښت، نو

مېرمنې يې ورته د خرڅ لپاره خپله د سرو گوته وركړه، خو دا پيسې هم ختمې شوې، بله ورځ بيا له مور سره د پنځو كلدارو په سر و نښت. مور ته د قادر ښكښلود كور فضا بې خونده كړه، درې واړو مېرمنو يې ورته ژړلې، قادر په وروستي ځل مور ته له غوسې سور مخ ورواړاوه: ((د بې غيرته لورې، ته مې نور په دې كور كې وگوره.))، او هماغه وو چې قادر ورك شو، درې ورځې وروسته د پېښور په ورځپاڼو كې د قادر نوم هم د هغو كسانو په ډله كې خپور شو چې له يوه قوماندان سره د طالبانو پر ضد جگړې ته تللي وو او طالبانو له پولې څخه د اوښتلو په دوهمه ورځ ټول نيولي وو چې بيا پوره څلور كاله د كندهار په جېل كې بنديان و.

د قادر كورنۍ له ډېرو ستونزو سره مخ شوه. پلار به يې په سپينه رېره گتيل او د قادر د خلاصون لپاره به يې لگولې. خو يندو به يې ورپسې ختمونه كول.

. اخر هم قادر له ډېرو واسطو او منډو رامنډو وروسته له زندان څخه خوشې شو، خود كندهار جېل د قادر لپاره يوه مدرسه وه، د څلور كاله بند په اوږدو كې د قادر ژوند، فكر، اخلاق هر څه بدل شوي وو د قرآن كريم تلاوت، ليكل، لوستل، كسبونه يې ياد كړي وو، اوس نو له زندان وروسته قادر هغه پخوانی قادر نه و، او يو لمونځ يې هم بې جمعې نه كاوه.

مېرمنې يې دده په بدلون په جامو کې نه ځاييدې او آن د هغه څلور کلن بېلتون يې هېر کړ.

خو درې مياشتې لا پوره نه وې چې د سپتمبر د يوولسمې پېښې را منځ ته شوې، امريکا په افغانستان يرغل وکړ، پاکستان مېشتو علماوو په افغانستان کې د امريکا پر ضد د جهاد فتوا ورکړه، د شهادت د فضيلتونو، د حورو غلمانو، او د جهاد د فريضي په اورېدلو د قادر احساسات هم راوپارېدل، له ډېرو نورو ځوانانو سره د جهاد لپاره لومړی کابل او له هغه ځايه په ((تشکيل)) کې مزار ته ولېږل شو، او بيا څلور کاله تری تم و.

يوه ورځ انجنير فریدون تلویزیون ته ناست وو، له زرینې ترور څخه يې چای وغوښت، چې په همدې کې وياند د بېرني خبر غږ وکړ، وياند د ترورستانو د هغو مشرانو نومونه اخستل چې د امريکا لخوا اعدام شوي وو د انجنير فریدون څک کېدلو او ناڅاپي ټکان تلویزیون ته د زرینې ترور پام هم راواړوه همداچې په تلویزیون کې يې دخپل زوی عکس او دهغه د اعدام خبر واورېد له خولې يې چيغه ووتله د چايو پتنوس يې له لاسه ولوېده او پر وښکي يې وينه راماته شوه.

تمرین

ما استاد محمود ریباری ته لږه خو هغه راته تقریر پیل کړه: گوره قاري صاحب ته دقرآن حافظ او دیني عالم یې او خدای ج بنه دینداره او درنه نسخه درکړې له دې بناریانو چې چالاکه او دپرو یې سر له یوه او پنبې له بل سره وي تېر شه.

دهغه ، دپند او نصیحت دې خبرو هېڅ خوند رانکړ ، ورغبرگه مې کړه استاده! دا خبرې اوس پرېږده ته دناهیید دوی له کورنۍ سره بلد سپری یې ورشه هغه راته وغواړه ، خو هغه راته وویل چې دا انجونې له تاسره نه جوړېږي بیا به پنبېمانه یې: کله چې زه هم څلو پښت کاله پخواله کلي څخه کابل بنار ته راغللم نو هره بناری راته بناپېری بنکارېده خو اوس راته ثابت شوه چې د اطرافي نجونو مینه سوچه او ساده گي او طبعي بنکلایې له الماسو هم گران بیه ده .

خو دناهیید کرشمواو جادوگرې موسکا د غوتۍ دبنگړیو شور له ما هېرکړ ، دهغې هر حرکت راته نغمه ، هره شېبه وږمه او هره خبره ترنم او زمزمه وه .

دایواڅې ناهید وه چې آن خپل دسترگوگاتې یې هم نخولی شول .

دناھید مینه مې نوره له وینې سره ګډه او د بدن په هر رڼګ کې چلېده ، کله به چې د دفتر نور ملګري زما او دهغې له ډېرو خبرو په تنګ شول نو چټ به موییل کړ.

ما به خپل میاشتینۍ درې ورځې رخصت په کلي کې له خپلې کورنۍ سره تېراوه خو ناھید راته وویل چې نور زما د درې ورځني بېلتون زغم نلري ، او باید ښځې ته مې ووايم چې اوس دفتر ماته هره میاشت رخصت نه راکوي او دا ورځې له هغې سره تېرې کړم ، زما لپاره له دې څخه بل مهم زیږی چېرې و؟ د میاشتي په پای کې مې له دفتر څخه معاش او رخصت دواړه یوځای واخستل .

سبا چې کله قرغې ته تللو نو ناھید دومره ارایش کړې و چې تابه ویل د پاريس په کومې ارایشګا کې یې د ققاز کومه ښاپېرۍ ناوې کړې ده . له تنګ پطلون څخه یې د بدن هر غړی او له سپین نري بنین څخه یې د هر تي څوکه راوتې وه ، هلته نورې انجونې او سپرې هم وو خو ټولو به مور ته کتل . ناھید رانه وپوښتل ، قاري جانه پوهېږې چې دا ټول خلک ولې ما او تاته ډېر ډېر ګوري ما ورته وویل هو ولې نه ، ستا په څېر ښکلې ته به ولې څوک نه ګوري ، خو هغې وویل نه ، دا خلک ستا ساده جامو او اوږدې ږیرې ته حیران دي ، که غواړې چې نور هر څوک درپورې ونه ځاندي نو ځان منظم او مهذب کړه . دا کابل ښار دی ، ته په کلي کې قولبې پسې روان نه یې ، .

هغې دا هم وويل چې له ترورستانوسره دې بايد توپير وشي ، كه
ته له دې ځايه منفك شې بيا دې په بل ځاى كې څوك نه مقروي له
وخت سره ځان برابر كړه .

له قرغې څخه نيغ خياط ته لاړو ، هغه ته مو د پطلونونو فرمايش
وركړ .

بله ورځ چې كله له اصلاح شوې رېږې او پطلون سره دفتر ته لاړم
نولومړى خود دفتر څوكيدار ونه پېژندلم نږدې وو ټپله مې كړي ،
د دفتر ملگرو مې په ليدلو له خدا خپل تشي ونيول آن له ډېرې خدا
دځينو له سترگو او بڼكې راغللې .

نن چې ناهيد دفتر ته راغله نو خفه وه راته يې وويل ، پرته له دې
چې پلار يې ترې موافقه واخلي چاته يې په نوم كوي . هغې دا هم
وويل چې ، پاتې ستا كار دى يواځې ما خبر دركړ .

دا خبر نه و سم اتوم بم و چې پر ما راو لوېد . څوك نه چمتو كېده
چې د ناهيد ريباري راته وكړي ، استاد محمود ته مې بيا وويل خو
په انوبانويې ځان خلاص كړ . خير څوملگري پيدا او ما بنام د ناهيد
دوى كور ته ورغللو هغې لادمخه راته ويلي وو چې د پلار له درنو
شرطونو څخه يې ونه وېرېږم ځكه چې ددوى رواج دادى چې لومړى
خور او لور پر زوم بڼه درنه كړي خو وروسته يې بيا نه ځوروي .

دناهيډ پلار دخومثالونو په وړاندي کولو خپل رواج راته واوروه ، آسانه: بس په کابل کې کور ، موټر ، په عصري هوټل کې شب خينه ، کوژده او واده ، په واده کې موسيقي ، يوسپت سره زر ، له واده وروسته دناهيډ دکار نه مخنيوی ...

زه دناهيډ دميني دو مره خمار وم ماويل چې که دفرهاد په خپرانه داسمايي غره سوري کول هم وغواړي منم يې ، له ځنډ پرته مې له ټولو سره موافقه وکړه .

له پلار ، مور او کورنۍ سره له مشورې پرته مې دناهيډ دستمال واخست .

څه پيسې مې په بانک کې وې ، څه مې له ملگرو او دفتر څخه پور او کوژده مو پيل کړه ، که هرڅومره مې ناهيد ته وويل چې دکامرو پروړاندي دکوژدې دمراسمو عکاسي زموږ له رواج سره په ټکر کې دي خو ويې نه منله ، ويل يې چې بيا به ټولې همزولې پېغور راکوي ، موږ له خلکو سره همچشمي لرو ...

کله چې دکامرو پروړاندي ناهيدز ما او ما دناهيډ په گوتو کې دکوژدې گوته (چله) ننوېستله ، او کيک مو ديو بل په خوله کې ورکاوه نو دلاسونو دلړ زېدلو له کبله مې کاشوغه دناهيډ دخولې پرځای دهغې پوزې ته وروړاندي کړه .

ماهڅه وکړه چې مېرمن او کورنۍ مې پر دې کار خبر نشي خو آن دکوژدې دمراسمو ویديو مې هم چاکورته وړې وه .

دواده دمراسمو چمتوالی مو پیل کړ ، دناهیډپلار قسم وکړ چې له خپلو شرايطو به یو انچ هم شاته نشي .

ناچاره شوم کلي ته لارم ، خو پلار مې زموږ د کوژدې دویدو پر لیدلو ډېر په غوسه او ویلي یې و چې مامې دا زوی بیخي عاق کړی دی ، دکلي سپین ږيري مې ورته ننوتې ته راوستل ، هغوی ورته وویل چې پښتانه خو کوژده شوې بڼه پرېښودلی نشي نو مجبور یې چې کور او ځمکه دې خرڅه او اینګور دې په کور کړې . پلار مې څه د سپین ږيرو تر فشار لاندې راغی او څه یې دتره او تر بور د پېغور وېره وه ، ځمکه یې وپلورله .

دواده نېټه مو کېښوده ، هوټل وټاکل شو ، کارتونه ووېشل شول ، کور چمتو شو ، زموږ له مخالفت سره سره له سندرغاړو او کامره والاوو سره خبرې وشوې ، سبا شپه واده او نن زه ډېر بوخت وم چې دناهیډزنگ راغی ، له “هلو” سره جوخت یې راته وویل چې سبا هر ورو فلانی ستو ډیو ته راشه زه هم در ځم . ما ورته وویل الله دې خیر کړي هلته څه کوو په غوسه یې وویل ، ولې ته خبر نه یې چې دلته رواج دی چې دواده په شپه په هوټل کې هلک او ناوې ګډ رقص کوي ته خو ساده سړی یې رقص دې زده ندی سبا هلته د ګډ رقص تمرین کوو .

زړه هديره

له هماغې ورځې راپه د پخوا چې خلک په کيسه خبر او پېښه رسوا شوه نو د سره رود جهادي شوري غونډه وکړه او د نورو پرېکړو تر څنگ يې دا پرېکړه هم وکړه چې ټول کوچيان بايد د جگړې له لومړۍ کړنې نه کډې بارکړې او په نورو سيمو کې هم د شپې له خوا بايد د خپلو رمو ښه څارنه وکړي، او د گرځېدو مخه يې ونيسي، ځکه چې د تېرې شپې پېښې هم د سيمې خلکو او هم مجاهدينو ته اندېښنه راولاړه کړې وه، د څوارلسو کلونو خبره ده کليوالو به ويلې چې د سړ کال گرمي په تېرو څو لسيزو کې ساری نلري لمربه پر مخ دو مړه بد لگېده چې تابه ويل گنې همدا اوس د "باغ بالا او" ديبلو "جوازونه (گاني) سپاره دي، او د گورې په جواز کې د شربت په تبخي پسې اور اچوم او يا خو چې "بېټنيو" کې د خښتو د داشت په دانه کې درگرده د داش له خولې نه په خښتو او تېرو پسې د وچو لو خو گېډه ور

غورزوم او د تيرېو او خښتو گرم او سوزند اسو پلي مې د عمل د غبرگون په ډول مخ ته داغونه راكوي، د ونو، بوټو او كرونو د وزرونه زورپند وو، د لمر قهرجنو وړانگو د سره رود د روانو او بوگو گل ته لاره پيدا كړې وه او كبانو له گرمۍ نه د خلاصون په هيله د اوبو غاړو ته د لوڅو او منجانو سيوروته پناوړله د اسمان څك او وياړمن تور غره جنوبي لمنو كې سرابونو د غرونو بېله لړۍ جوړه كړې وه، د لاله وزرونه دومره مړتاوي وو چې تابه ويل د ښكلا كوم وژونكي ورته د خپل حسن سزا وركوي، د غره له خوا الوتونكيو وړمود "ادم خېلو" شمشپور" او كټه پور" باغونه محاصره كړي وو، د گلابو، صدبرگو، رامبېل او چامبېلورنگونه الوټي وو، د توت، زردالو، الوچو او ناكو د شنو پانورنگ تور ته ماييل شوي و، د پيژواك د ښډن د نارنجانو، نرگسو او جريبند گلونه څه د ځانگو په اوږو سپاره او چاپه مخكه سجده لگولې وه، يوازې د "سره رود" شنې ونې او بيخ كارېزونه وو چې خلكو به يې سيورو او غاړو ته لږ ارامه ساه اخېسته.

كه له يوې خوا گرمۍ خپله پنجاله لگولې وه نو له بلې خوا د كليو خلك هم چې د ژوند يوازينۍ اتكاء يې په پوله او پټي وه په دې ورځو كې د بل هره وخته مصروف ليدل كېدل، كارونه دور په بېره روان وو چې تابه ويل هرچاپه ځان پورې پطرولي ماشين تړلي دي، غنم له يوې مخې پاخه شوي وو څوك چې تكړه وو او مېړونه يې

درلودل هغوی غنم په کور او بوس په بوسارو کې خای په خای کړي وو، چاغنم ربېلي او درمند ډاگ ته رسولي وو، او چالا درگرده ربېل، د جگړې د کړنې بدلون او د روسانو او دهغوی د گوډاگيانو د پرمختگ، د جگړې د پيل او د باروتو په لمبو کې د پخو فصلونو د سوزېدلو وېره، د شخصي د بنمنيو او بالاخره د غرض د خاوندانو لخوا د خپل غرض د ترلاس کولو او کبانو نيولو لپاره د ابو خړول هغه فاکتونه وو چې کړونديگريې په ډېره بېره د خپل لاس د تهاکود محصول راټولولو ته اړوېستي وو.

هغه مهال لا هغه امريکايي چانتيې نه وې رارسېدلې چې بتکيو په خبر به شايه تخرگ ته اچول کېدلې د گرمۍ له زوره به واسکت هم نه اغوستل کېده او بې واسکته به په چانتيو کې شاژرونه پښتۍ هډوکي سولول او د سيني پوستکي به يې توره د جهاد مينه او اسلامي جذبه وه د ستريافکر له چاسره نه وه هر چا به کوښښ کاوه چې د چانتيې ټول جېبونه ډک وساتي، څلور پنځه شاژرونه به مو له چانتيې پرته له ځان سره فالتو گرځول، لاسي، گريپټونه به مو په نسواري ته ورته عسکري رنگه چانتيو کې چې په سينه به مو رازوړندې وې او د بندونو د تړلو په وخت کې به مو له تشو هم راتاوې شوې ټومبلي وو، د خطر ورځې او شپې وې ډېر وخت کې هم چانتيې نه خلاصولې، د ډبل، چره ايز، گلپتي، سرپونښ، سه پست او دوېست ټوپکونو وارتېرو چينايي کلاشنکوفونه ډېر او مصري او امريکايي

هم بيا لږ وروسته راپيدا شول، او روسي خو به يوازې له هغه نېکمرغه سره وو، چې د کوم روسي او يا د هغه د نوکر ژامه به يې ورماته کړپوه، او د هغه وسله به يې ترلاسه کړپوه.

"په ادم خېلو" دمجاهدينو او په "بازيد خيلو" کې ده روسانو او داخلي کمونستانو وروستي سنگرونه وو، يا په بله وينا همدا د جبهې لومړۍ کرښه وه نو د **بازيد خېلو** په کمرونو او هديره کر به مو د دښمن د پوستو پر ضد سنگرونه نيول او د **شاهي کلا** او **بازيد خيلو** هوارډاگ به مو د سپکو او درنو وسلو د مرميو په تبادلې سپين پرق وو، مورچلونه سره ډېر نږدې حتی په کلا شنکوف به مو هم خپل هدف ښه ويشتلی شو، د ورځې به چې هر چېرې وو خو شپې ته خوب ته به معمولاً **بحرين** ته راتلو نه مو غوښتل چې له **بحرين** نه دې بل څوک هم گټه واخلي او يادې زموږ مزاحمت وکړي که زموږ د شپې د خوب د ځای په هکله به د دوستانو پوښتنې هر څومره ډېرې او په هر تعبير وې خو زموږ ځواب همدا يو **بحرين** و، بحرين خلکو ته د اندېښنو کڅوړه وه، يوه معما وه چې هر چا ته يې حل اسانه نه و، يوراز و چې رسوايي يې څومياشتې وخت و غوښت.

د جهاد، اسلام او اسلامي ارزښتونو نه د دفاع سپيڅلی احساس د وطن د گټلو سر شاره جذبه پښتونولي او په رگونو کې د وياړمن افغان قوم په ټاټوبي د يو ير غلگر د تيري د ځواب لپاره توده وينه ... هغه لاملونه وو چې له مجاهدينو نه يې د سکون او آرام تنبستولي وو

داسې شپه به ډېره کمه وه چې د مجاهدینو د یو ګروپ لخوا به پر دښمن تعرض نه ترسره کېده ، کله کله به چې روسان او د هغوی ګوډاګیان په روسي **ودکا** مست شول نو هغوی به هم د مجاهدینو په مرکز و نو غلچکي بریدونه ترسره کول .

د مجاهدینو د خوب ځایونه درمند ډاڅگونه وو او د اځای یې ځکه مناسب ګڼلې و چې یو خوبه هلته نښه هوا لګېدله او بل به بوسو هم دبسترې کارور کاوه ، ډېره ساحه به ښکارېدله او دونو ، کلاګانو او .... نه په استفادې د دښمن له بریدنه به هم مصئون وو . او که ملیشوبه د چریک په تمه د راتللو زحمت وو پست نو په دې سپین ډاګ کې به شاوخوا غنم یې ټول رېبل شوي وو ، نښه جګړه ترسره کېدله ، دا بیا بېل راز و چې موږ ولې د ټولو مجاهدینو پر خلاف د درمند ډاڅونو په ځای **بحرین** ته زور کاوه .

زموږ د ګروپ قوماندان (عاشق الله ماما) وو ، چې اصلاً اخوندزاده او د عمر له پلوه په ګروپ کې تر ټولو لوی د (۳۳ کالو په شاوخوا کې) و او همدا د عمر ډېر نښت یې د دې لامل شو چې موږ یې د خپل ګروپ قوماندان وټاکو ، دی داوږدې ونې ، پلن او غنم رنگه مخ خاوند او په غوښه نښه اباد سپری و ، د بشاشې قواری ، ګرد چترالي پکول ، په جیب کې د یو درجن قلمونو او پاک ستره ګرځیدلو په لیدلو به یې هیچانه انګېرله چې ګوندي دی به بېسواده وي ، په کلي ولس کې په انجنیر مشهور و او د شیخ مصري ډاګ د کوچیانو زېر ګل

اکابه ورته په ارجینر صیب غر کاوه ، عاشق الله ماما او گروپ یې په
بهر کې نسه نوم درلود ، دی دیوازینی گروپ قوماندان و چې
مجاهدین یې ټول باسواده او باکتوره وو او له قهار لالا نه پرته چې
تقریباً د عاشق الله ماما په غاښ به و نور ټول خامه خوله او اکثره یې د
لبسو هغه زده کوونکي وو ، چې ددوبي له رخصتی نه په استفادې
یې سنگرته مخه کړې وه ، د عاشق الله ماما ډېر خویونه مور ته دمنلو
نه وو ، او هغه **درونش (را) کشت و بېرونش تره (تورا) متل دلته بڼه**
مصادق پیدا کولی شو.

سور تعويد

د واده جم او جوش هماغسې روان و. د خوښۍ رنگين خراغونه لاد کور په دېوالونو پر قېدل، د گډاگانو او سندرو محفلونه هماغسې تاوده و. فضائوله سندريزه وه، د ښځو او نجونوپه تن کې رنگينو جامو سينگار داسې انځوروله لکه په پسرلي کې چې څوک د گلو کروندې ته ننوتی وي.

يو ازې همدا خوشبې د مخه يې ناوې د يولو کاروان په بدرگه په گلپوش کړولاکې راوستې وه، ځينې نجونې له ناوې سره ناستې وې ټوکې او خنداگانې يې کولې د ((مبارک دې وي))..... ((قدمش نيک باشه...)) او ازونه له هرې خوار تلل، يوې به ويل چې ((دا خو يې سمه پري ذاته راوستې ده، خداى دې يې له بدو سترگو وساتي))، بلې به ويل: ((په ټول کابل کې يې سارى نشته، سمه مرغلره ده))، بلې به ويل چې: ((داسې ښکلیو پېغلو ته ارايش اود واده جوړه څه په کار ده ؟؟)) د دې پرو پېغلو او ځوانانو زړونه همدې ورځ ته تخنېرې او د انتظار مرگونې ورځې شپې تېروي، خو په پاسته کوچ کې ناسته ناوې خفه ښکاري، پټې پټې سلگۍ ووهي، نه د کابل د مستو پېغلو په څېر خاندې نه د سترگو لاندې پټ جريان څاري، نه په ټوکو ټکالو

کې برخه اخلي، نه دکليوالو پېغلو په خپر د ناوې توب په تخت له چاسره پسپسکې کوي، نه عکاسی. اونه فلمبردارۍ ته چمتو شوه، نارامه، غلې او خفه ناسته ده له سترگو خخه يې د مرغلرو دانې توييږي، نجونې يې په ټوکو کې خوروي، يوه ورته ووايي ((ورکه شي په زور خومونه يې راوستې ولې دومره ژاړې؟))

بله پرې غږ کړي ((يې کابلۍ خو خوی د اطراف د پېغلو کوي))

ديخوا بله کوټه کې سپين ږيري او ملايان ناست دي د نکاح تر لوبندو بست کوي، ((پلانکی کور يې مهر کې ورکوم)). ((نه نه له دې کور سره به لس زره افغانۍ هم ورکوي)) د ناوې او شاه د نکاح وکيلانو جگړه روانه ده.

غفور له څلور کاله انتظار، هجر، مندوړامندو وروسته د خپل اميد غوټۍ غوړېدلې ويني، کله کله يې ذهن دا هرڅه نه مني، له فرېبا سره واده ورته خوب او خيال بنکاري، ((رښتيا هم فرېبا به د ناوې توب په سره او شنه جوړه کې په بخملي تخت زما ورتللو ته انتظار کوي؟ زه خو خوب نه وينم)) بياله دې وېرې او ږوته ټکان ورکړي چې هسې نه دخيال خپو اخستې وي.

د ناوې د زړه ټکان نور هم ډېر شو، د سينې په قفس کې يې زړه تنگ او هډوکي يې ورته د اوسپنې پنجرې وگرځېدلې، خو ځله يې د لاس په دستمال د منخ او تندي خوله وچه کړه.

شپه سرپرې خو د فريبا د بدن تو دوخه ډېر پرې ، چار چاپېره بنځې
 د ناوې پټ غم ته فکر وړې دي ، دنکاح تر لومړي مراسمي پای ته ورسېدل ،
 د غفور پلار نکاح خط خپلې بنځې ته ورکړ چې په فريبا يې هم
 لاسليک کړي ، د غفور مور قلم او نکاح خط پاڼه فريبا ته د لاسليک
 لپاره وروړه ، او دمېزد پاسه يې ورته کېښوده ، د فريبا ساه په وجود کې
 بنکته پورته شوه سترگې يې له کاغذ سره وگنډلې خوشې چې وپوه
 بالاخره وروستی تصميم يې ونيوه قلم يې په کاغذ راښکته
 خود لاسليک پرځای يې پر پاڼه ليکل پيل کړل ، له ليکلو وروسته يې
 پاڼه کېښوده د خوب او وصال وخت راوړسېد ، بنځو نوره کوټه
 پرېښوده ، روانې شوې ناوې په وروستی و تونکې نجلۍ په لړزېدلې
 لهجه ورغږ کړ چې يو گيلاس اوبه ورکړي ، نجلۍ هم له اوبو څخه ډک
 شيشه يې گيلاس د ناوې په سر ولاسونو کې ورکړ ، او ووتله ، له ځانه
 يې وپوښتل دا څه يځني وگوره او د ناوې تنده ؟ غفور د انتظار شېبې
 شمېرلې ، چې کله به خونه له خلکو وزگار پرې ، او دی به د فريبا د زلفو
 هريو تار بېل بېل شمېري ، خو انې يې دنکاح پاڼې پسې د ناوې خونې
 ته دوو ستي ځل لپاره ورننوتله ، خود دروازې له خلاصېدلو سره
 سمدستي يې داسې چيغه له خولې څخه ووتله ، چې د زلزلې په څېر يې
 ټوله کوڅه و خوځوله ، ناوې په تخت باندي رنګه بنگه پرته وه ، له
 خولې څخه يې وينې بهېدلې ، سپينې شيشه يې غړۍ يې تک سور
 رنګ اخستی و ، د تيو او غاړې منځ کې يې د وينو کرښې داسې

انځوروله لکه دو اورومنځ کې چې دوینو لښتی بهېږي، خوانبې يې د فرېبا سرپخپل زنگانه کېښوده، خوله یوڅو کوچنیو سلگیو وروسته هغه د مرغلرو لږ د تل لپاره دانې دانې شو، په لږ وخت کې ښادي په غم بدله شوه، چيغو او کړیکو فضا ونيوه، هغه نجونې چې لږه شېبه وړاندې يې هر رگ سندرېز و اوس سرې سترگې ولاړې وې. په شیشه يې گيلاس کې يې د تورو او بو یو غږ پلاپاتې وه غفور له فرېبانه لاسونه تاو کړل ویل يې ((دا ولې؟ ولې دې په ځان ظلم وکړ؟))

فرېبا ایله همدومره وکولای شول چې ترڅنگ يې پروت نکاح خط ته گوته ونیسي چې دوینو څاڅکو الوانې رنګ ورکړی و، غفور دنکاح پانې ترشالیک په ډېره بیړه ولوست، اوله هروڅو کړښو لوستلو وروسته به يې، یوځل د فرېبا غېږې غېږې جسد ته وکتل، کله چې له لوستلو څخه وزگار شو، نو همدایوه خبره يې تکراروله چې ((په خدای مې دې سوگندوي چې غچ به دې اخلم، ستا په ښکلا او ځوانۍ مې دې قسم وي، چې ستا او تاته ورته نورو لسگونو، سپېڅلو معصومو، پېغلو انتقام او بدل به اخلم)) ډول ډول گونگوسې خپرې شوې، راز راز تبصرې کېدلې، چا به یوڅه ویل او چا به بل څه، چا به ویل چې غفور يې نه خونېښده، په زور يې راواده کړه ځکه يې نه ورسره عکاسي وکړه او نه فلمبرداري، چا به ویل هغه فلانکې هم ډېره غوښته، خودې ونه منله هماغوی څه شی ورکړل، هماغوی دکوم دوست په جامه کې زهر ورکړل(.....)

د غفور سړو اسو پليو فضا ونيوه، نور نو د تورن غفور په پسرلي
خزان ولگېده، انزوا او يوازېتوب خوندور کاوه.

کلونه تېر شول نظامونه او رژيمونه ړنگ او نوي شول تورن غفور
ډگروال شو، شپه او ورځ يې په سوچ کې و، مال او جايداد يې ډېره
خو واده يې نه کاوه، په کور او کوڅه کې په ليوڼي ډگروال وپېژندل
شو، د واده دنه کولو په اړه يې له هر چا سره پوښتنې را پيدا شوې، چا به
ويل په بد کارۍ وخت تېروي، چا به ويل ناروغ دی، ما به هم ورسره په
همدې اړه ټوکې کولې، کله کله به مې د پېغور په بڼه ويل چې ډگروال
صاحب، ترمورځان بڼه پېژني، هغه به له ځان نه خبروي، ځکه واده
نکوي، پردی، خور او لور ځانته کنسېنول هم څه اسانه کار نه دی، خوده
به له يوسوړ اسو پلي سره ويل، چې ما يو ځل واده کړی سنت مې
ادا کړي دي، خو چې خدای راباندې ونه لوروله زما څه گناه ده،؟ بيا به
له غوسې او خفگانه تور او شين شو، اسو پليو به يې د سرا بونو لړۍ
جوړه کړه، غم او غوسه به يې د کونين گوليو په څېر د لارو په مرسته
زړه ته ورتېل وهله.

له ډگروال غفور سره زما ملگرتوب د صميميت حد ته ورسېده
، ډېر ارزونه او اسرار مويو بل ته رسوا کړل، د فرباله مرموزې مړينې
څخه خبروم خو رېښتونی جريان له ده څخه پرته بل هېچاته معلوم نه و
، دده اسو پليو او درد شکمن کړی وم، يو ځل مې را ايسار کړ او ورته
ومي ويل، بل ته په ويلو سره د غمونو پېټي سپک کېږي، او غم

کمپري، شه ناخه دزړه تسل هم کېږي، نن به راته ټوله کيسه کوي، ډگروال هم لارې تېرې کړې راته ويې ويل چې، نن زه هم هرڅه درته وایم، اوداځکه چې ښايي خپل هوډ کې به بريالی شم، ښايي دغچ ارمان دزمانې ديوتورداغ په څېر له ځان سره گورته یوسم، ځواني هره ورځ دبوډا توب خواته لارلنډوي، خوبياهم نهیلی نه يم

((زه په حربي پوهنتون کې دوړوستي کال محصل وم، فرېبا زما دتره لور اودملالی په لېسه کې زده کوونکې وه، تره مې ښه شتمن سپری و. دفرېبا دځوانۍ پوهې اوبنکلاساړی نه لیدل کېده، هر کال به د خپل ټولگي اول نومره وه، زړه وړونکي حرکتونه او خورانېک، اخلاق یې، درلودل هرچابه کونښن کاوه، چې دگلاب داگل دې دده په شمله کې وټومبل شي، دوزیرانو په کچه خلکو، پرې جرگې اومرکې وکړې، خوزه یې مینې بېسده کړې اوله هرکاره وبستی وم، دخيال اوسوچ بېرې به مې تل دفرېباد سترگوپه سمندر کې لاهووه، تره اودتره مېرمنې مې مورته ویلي وو چې موږ فرېباته څوځله دغفور یادونه کړېده، خو هغه وايي چې زه بېخي واده نکوم، هر غوښتونکی چې راشي دفرېبا ځواب همدایي، هغوی مې مورته دا خبره هم کړېوه، چې تاسې فرېبا راضي کړې زموږخوښه ده، شپې او ورځې تېرېدلې زه صاحب منصب شوم، فرېبام له دولسم څخه فارغه شوه، خونه یې بل مېړه کاوه اونه یې له ماسره واده ته غاړه ایښوده، ماکه هرڅومره له

فربباڅخه زړه صبر او ه ،خوپاييله به يې منفي وه ،فرببا له فراغت څخه وروسته نه رسمي دنده واخسته او نه پوهنتون ته ولاړله له څو کالو څخه راپدېخوا يې د ځوانۍ په پسرلي خزان گډوو ،ورځ په ورځ يې رنگ ژړېده ،يو ازېتوب او گوبنه توب يې غوره کړ .

په پای کې له مور او پلار څخه نهيلی شوم په خپله مې ورته يادونه وکړه ، او په ډول ډول وعدو مې له ځان سره واده ته وهڅوله ،خوهغې به همدا ځواب راکاوه ،چې زه واده نکوم ،که بل ځای کې مې واده وکړ ،نو تاته مې وينه رواده ،خودې خبرو زما د زړه بند تړلی نه شو ،هره ورځ او هر شپه به مې د همدوی په کور کې ،وه تردې چې ډېره مې مجبوره کړه ،نوپه داسې حال کې چې او بنکويې په اننگولار نيولې وه ،په ژغونې انداز يې راته وويل چې زه ناروغه يم ،اوناروغي مې هم ديوې اونۍ يايوې مياشتې نه ده بلکې دائمي ناروغي ده ،زه د کور د سمبالو لونه يم ،نوولې دبل چا ژوند خراب کړم ،خوماورته ويل چې که ته هرڅومره ناروغه شې په هر حال زما قبوله يې ،له تا پرته ژوند راته دوزخ ده ،ته زما ژوند وژغوره ،هغه زما د ډېر اصرار او فشار پر وړاندې بې ځوابه شوه او غاړه يې کېښوده ،لږ وخت وروسته مو د واده ترتيبات ونيول ،خود واده په شپه چې فرببا ځان وواژه نو دنکاح پانې په بل مخ يې دامضمون ليکلې و ،غفور له غاړې څخه دڅرمنې سور تعويد راو وپست او له سپرلو وروسته يې په لوستلو داسې پيل وکړ :

((گرانه غفور جانه تاته اورد او هوسا ژوند غوارم مامخکې هم دهمدې لپاره واده ته زړه نه بنه کاوه، چې همدغه حالت او همدا شپه مې زغملای نشوه، اوس مې هم زړه ته ډېر ډاډ ورکړ خو فکر کوم چې دمرگ پرنېستې مې نور ژوند نه غواړي، دپېښې جريان درته په دې هيله ليکم چې که ته اونور ځوانان زما په څېر د هوس د قرباني شويو پېغلو پوښتنه وکړئ، پېښه داسې وه: ددولسم ټولگي زده کوونکې وم، يوه ورځ چې لېسه رخصت شوه نو دکور لاره مې ونيوه، يواځې روانه وم خودې ته مې پام وه د دلېسې له دروازې څخه له مور سره روانه وه، کله به مخکې شوه او کله به وروسته، کله چې يوازې شوم څو گامه وړاندې راته يولو کس والگاکې حکومتي نمبر پلېټ يې درلود په مخ کې ودرېده، دوه تنو ترې درانېکنه کېدلوسره سم يو دستمال زما پوزې ته نژدې کړه، اوله هماغه ځايه بياله ځان څخه خبره شوې نه يم، يو وخت مې چې سترگې وغړولې نو ځان مې په يوه ډېره بڼکلي مجلله ماني کې وليديوه بوډۍ بنځه، **راوراندي شوه او دډوډۍ خوړلو بلنه يې راکړه، دمېز په سر ډول ډول کبابونه، او مشروبات ايښي وو خوماته داهرڅه زهر بنسکار بدل، وروسته همدي بوډۍ په يولو کس تشاب کې ولمبولم اوبيايې دارايش خونې ته بوتلم، زه په دې زرین قفس کې بندي وم، يو عسکر زما د ژاپه ليدلورائزدي شوراته ويې ويل بدمرغې ولې ژارې؟ داځای په نصيبونو هم چاته نه رسېږي، ته نه يې خبره چې ته دچاميلمنه يې**

، او که ژرابس نکړې او ځان ورته ونه سپارې نو مړی به دې هم څوک ونه گوري ، مانېام هسوله خفګانه مې ستونی په دردشو ، داخلهماغه بوډی ، بنځه راغله یوې خونې ته یې وروستلم په یوتخت یې کښېنولم او خپله ووتله لږه شپبه وروسته ، خونې ته یو څوک راننوته چې زما عفت یې لوت کړ او زما د حیا لپټه یې خیرې کړه سبا یې په هماغسې لوکس موټر کې چې تورو شیشوته یې پردې هم پرتې وې ، او هېڅ ترې نه لیدل کېدل سپره کړم ، او په داسې ځای کې یې ښکته کړم چې هلته بیرو بارډ پر کم و او موټر د سترگو په رپ کې ورک شو .

غفور په داسې حال کې چې زگېرو یو او اسو پلوی یې څو ځله د خبرولې غوڅه کړه د لیک لوستلو ته دوام ورکړ : ما ځانته ډېر ډاډور کړ خو گته یې ونکړه زما غیرت ماته له تاسره دمخامخ کېدلو اجازه نه را کوي تاته دنېکمرغه ژوند هیله منده یم .

((ستا فرېبا))

شفر

کله به چې، ډرپورانو له بگرام څخه جلال آباد ته او یا هم له جیکب آباد څخه بنون ته کانتینر راوړس او نو د تیلیفون په لیکه به یې مورډ خبر کړلو او په یو ځانگړي شفر به یې د (چمتو اوسی) قوماندې راکړه. مورډ به هم خپل د مهرولاک د خلاصولو وسائل پاک کړل په دې خاطر چې، یوه سخته، عصري او د یوې پرمختللي ټکنالوژۍ له خاوند څخه مو غلا کوله، نو خپل د غلا وسائل به مو هم ډېر مجهز ساتل، او په همداسې پرمختللو هېوادونو کې زموږ مېشتو ملگرو د لوړې ټکنالوژۍ لرونکو کمپنیو باندې راته جوړول. ټول وسایل مو کمپیوټرایزو، کله به چې کانتینر لوراکي ته راوړسېدو نو یو گونښه سرای ته به مو تاو کړ، مهرولاک به مویې په ډیرې استازی سره د همدې کمپیوټرایز او تخنیک په مرسته خلاص کړ، خپله برخه به مو ترې بیله کړه او بیا به مو په دومره مهارت بېرته مهر کړ چې، هیڅوک هم پرې نه پوهېده.

اوس مونو تجربه دوه کلنه شوې وه او په دې پوهېدو چې، کوم کانتینر زیررنگ ولري نو په هغې کې نظامي وسلې او مهمات وي، کوم کانتینر چې څلوېښت فوټه وي او سوررنگ ولري نو په هغه کې

لوژیستیکی مواد وي، کوم کانتینر چې، سپین رنگ ولري، جنراتور ورته چالان وي او پکي يې گرځي نو په هغه کې دوا او درمل وي چې، امریکایان يې له بگرام څخه جیکب آباد او له جیکب آباد څخه بگرام ته خپلو نظامي او ملکي هډو ته لېږدوي.

یو کانتینر مو چې، جلال آباد ته روان وو، لاره کې پرانیست، ټول د کوچنیانو د لوبوله سامان او ژاولو څخه ډک وو. ورته حیران شوو چې، په افغانستان کې مېشتو بهرنیو ځواکونو خو دلته له ځانه سره خپل کورونه او کوچنیان هم نه دي راوستي او دا مو هم نه دي اورېدلي چې، دوی دې چېرته په کوم بسونځي او یا ورکتون کې افغانو کوچنیانو ته د لوبو سامانونه ورکړي وي. نو بیا دا سامانونه هغه هم په دومره کچه څه کوي؟

د کانتینر د منځ سامان به نه ډرپورانو ته د کوم لست له مخې تسلیمېده او نه به ترې د کوم لست له مخې غوښتل کېده، بس تیار، بند او مهرولاک کانتینر به يې ډرپور ته بار کړ او کله به چې، خپل منزل ته ورسېد او مؤظفینو به يې کلفونه او مهرولاک جوړولیدل نو بیا بله هېڅ خبره هم نه وه. او خدای خبر چې، شپږ میاشتي وروسته به يې بیا کانتینر خلاصاوه او که لس میاشتي وروسته.

داځل به سهار لس بجې وې چې، شیندي گل استاد له جلال آباد څخه تیلیفون وکړ او په شفرې يې په دې وپوهولو چې، مازدیگر مهال لواړگي (لنډیکوتل) ته رسېږم. موږ هم له درې (دره ادم خیل) څخه

حرکت و کړې، د تیراه او باړې له لارې مو ماسپښین مهال ځان
لنډیکوتل ته ورساوه .

مانبام تیاره وه چې، یو څلوېښت فوتی سپین رنگه کانتینر چې ،
جنراتوریې روښانه او د مخې او شا دواړو خواو څخه یې منځ ته پکي
لگېدل وو راښکاره شو .

کانتینر مو له خپل پخواني تعامل سره سم سرای ته تاو کړ . او
داسې مو وپتیبیله چې، دا ځل کانتینر لوی دی او له بگرام څخه یې
جیکب آباد ته ښه ډېره دوا بار کړیده ، نو موږ به هم ترې ډېر دوام
ښکته کوو .

مهر و لاک مو پرانیست د کانتینر د دروازو له خلاصولو سره د
کانتینر د منځ ټول گروپونه په اتومات ډول روښانه او کانتینر سپین
پرک شوه د اچې، د یخچال په خانو کې مو په سرو سرو مړو چې،
ټپونه یې هماغسې ځلېدل او بیرغونه پرې غوړېدلې وو سترگې
ولگېدې نو هډوکي مو زیږه او بدن مو مېړي مېړي شو .

غبرگي جنازې

کلي ته په يو وخت د غبرگو جنازو په ننوتلو ټوله فضا کړيکو ونيوه
تا به ويل چې دلته ساندي او ژړاگانې ورېږي هره سترگه لمده او له
هرې خولې اسويلي ختل، چا به دهوسې نصيب او تقدير پرې بلل او
چا به يې پلار، چا به د جنازې يو کټ ته د پړگوته نيوله او چا د بل، يوه
به ويل چې خون يې د جباري پر غاړه دی، دا ټول د همدغه له لاسه دي بل
به ورسره د تائيد سر و خوځاوه: ((ته بلکل ريښتيا وايې جباري ډېر
حريص او ضدناکه انسان دی دخپلې لور ژوند يې هم خراب کړي
او نورې کورنۍ يې هم دو پر پر تېر کښېنولي)).

که څه هم هوسې خپل پلار ته په زغرده وييلې وو چې هيڅکله به
هم له اشرف څخه پرته له بل چا سره ژوند شريک نکړي، دهغه د قانع
کولو لپاره يې يوه لاره هم نه وه پرېښې، يوه ورځ خويې د ټولې
کورنۍ په مخ کې ورته دا هم وويل: يو خودې له پوهنتون څخه منع
کړم او بل مې اوس دې پوډري ته ورکوي!! لدې خو، بنسده چې
پخپل لاس مې ووژني!!

هوسې به چې هرڅومره خپل پلار ته د اشرف او دهغه د کورنۍ
بنسټگنې ستايلې پلار به يې هما غومره ضد کاوه پر هغې به يې د بې

حیا او سپین سترگې نوم کینسود: ((که پوهنتون ته مې پرېښې وای
نورې به دې هم سترگې شکېدلې وای)) .

اشرف او هوسی له گاونډیتوب پرته دولس کاله ټولگيوال او ډېر
ښه دوستان وو تا به ویل یو روح په دوه بدنونو کې دی، دواړو په
کانکور کې یو پوهنځی خوښ کړ او ورته بریالي هم شول خو د هوسی
کورنۍ داشرف دوی په پرتله لږ شتمن وو

ددوی پاکه او سوچه مینه نور له هیچا هم پټه نه وه. خو هیچایې
دمینې پر سپیڅلتیا شک هم ونکړ. بازاری مینه او خویونه نه په
اشرف کې واو نه په هوسی کې.

داشرف مور او پلار د هوسی پلار ته نور په مرکو، او نواتو سترې
شول خو هغه به همدا ویل چې زه پر دې څوک په خپله کورنۍ او
شتمنۍ کې نه شریکوم، خانی مې خپل تن او خپل هډوکي دی
، هغه ته چې زه خپله لور ورنکړم بل څوک یې کله ورکوي ؟
زما هوښیاره لور چې هغه سړی نکړي ، او له بد عملۍ یې راونه
گرځوي بل یې څوک له غمه مړه دي ؟.

دخانی په بدن کې وینه ورځ په ورځ وچېدلې ، چې او خیرن وینستان
، دمستریانو په شان تورې او ککړې جامې ... ، نور نو چا ددوه افغانیو
باور هم پرې نه درلود .

اشرف دپوهنتون ترڅنگ د انگلیسي ، کمپیوټر او ادارې کورسونه هم ولوستل د لیاقت او خواخلاقوله امله یې د هراستاد او محصل په زړه حکومت کاوه. هغه سپورت ته وخت نه درلود خو دومره ښکلی و چې تابه ویل د بدن د ښکلا له کورس څخه فارغ شوی دی. کلیوالو به ویل چې دا زرینه جوړه الله (ج) دیوبل لپاره پیدا کړی دی. پلاری یې پر هوسی بندیز لگولی وو چې له اشرف څخه گوښه و اوسی خودمئینو په دیدن لا چا بندیز لگولی دی او بیا دمبایل او انټرنیټ پدې زمانه کې.

کله چې له خاني سره د هوسی د کوژدې خبره توده شوه نو هغې خو ځله آن د ځان وژنې او له اشرف سره د وطن د پرېښودلو پرېکړې وکړه خو هغه به ډاډ ورکاوه چې خدای (ج) به هرڅه اسان کړي دا کار موزد کورنیو سپکاوی او پرسپینه لمن موداغ جوړوي.

خانی نور دکلي مشهور پوډري او خس دزد وو دولسوالی له بند څخه دخلاصون به یې دوه ورځې تېرې نه وې چې بیا به بندي شو. هوسی که هرڅومره خپله ژړا او اوبښکې وسیلې کړې خو هیڅ فایده یې ونکړه.

کوژده وشوه سمدستي واده هم جوړشو ، هوسی چې اوبه له ورځه تېرې ولیدې نو مناسبه یې ونه گڼله چې د واده دخبر په اورېدلو داشرف غم نور هم ډېر کړي .

دخانی پلارهم واده ته حکه بپره کوله چې که هوسی یې له زوی
خخه سپری جوړ کړي

خوخانی له واده وروسته هم لاهماغسې پوډري، له خان او دنیا نه
نا خبره په شپو شپوبه له کوره بهر وو .

اشرف دپوهنتون دلیلی په دریم پوړ کې پیتاوي ته مطالعه کوي
چې د هوسی دخیال خپولاهو کړ: (((ولې دا دومره وخت د هوسی
تیلیفون بند دی؟ ولې آن دمسج خواب هم نه را کوي؟ ولې گډوډ
خوبونه وینم ولې..... په کلي کې داسې وړشخص به څوک وي چې
د هوسی پوښتنه هم ترې وکړم او که سیم کارت یې بدل کړی وي چې
نوی نمبر یې هم را کړي.)) له ډېر سوچ وروسته ورته خپله
تندار (کاني) چې ده ورسره ټوکې اومینه درلوده ترټولو وړ
وبرېښېده چې له هوسی یې خبر کړي.

دستي یې ورته تیلیفون وکړ په خبرو خبرو کې یې ورته هوسی یاده
وکړه، خو هغې سمدستي خواب ورکړ: ((ته لکه چې خبر نه یې؟
د هوسی قلم خویې له خاني سره وهلی و، دهغې د واده خومیاشت
هم پوره شوه.)) داشرف ساه تېرو بېره شوه له لاسه یې مایل ولوېد
ولړزېد: ((زه به اوس دجباري تخم هم پرېنږدم.)) راپاڅېد منډه یې
کړه، خو ځایه په زینو کې ولوېد، له گڼه گونې په ډک بناړ کې منډې
وهي. تر هډې پر لاره له لس ځله ډېر له خلکوسره وجنگېد.، بنی او
چپ یې نه پېژنده دسړک له یوې خوا بلې ته اوښت چې دمخامخ

راتلونکي شانزده بيست پمپرو غورځاوه او چې ترڅو درېده نو
تایريې پر سينه ولاړ وو.

دا شرف پر مړي بارامبولانس لاکلي ته نه و ننوتی چې دکلي
دلوی مسجد له لاسپيکرڅخه اعلان واورېدل شو((خانی داکبرزوی
اود جباروراره په حق رسېدلی نن مازيگر څلور بجې يې په زړه هديره
کې جنازه ده)) ډريور له يو چا دهغه دمړينې لامل وپوښت هغه
ورته وويل چې بدمرغه خاني بيگنا ډېره نشه کړې وه ، وياله کې
پروت و چې د شپې پرې اوبه راغلي او وژلی يې دی.

قربانيان

د پل خشتي جامع مسجد په ختيځه دروازه کې مې ځای نيولی و. هر سهار به وخته دلته راغلم، خپل زور او پيوندې څادر به مې چې، د ډبرو خيرو له لاسه يې سپين رنگ تور او بنسټی و په مخکې او اړکړ، چکسونه به مې له تخرگونو څخه لېرې کړل د څادر په څنډه به مې کېښودل، بيا به مې خپله مصنوعي (ساختگي) پنبه و وېسته له چکسونو سره به مې جوخته کېښوده. پنبه به مې تر ورانه رابډو هله. د ورانه له پاسه به مې د خپلې غوڅې شوې پنبې د تپونو نښې او ځايونه خلکو ته واسطه کول او د روپۍ دوه و سوال به مې ترې کاوه، د خپل څېرن څادر له پاسه به مې لومړی خپله دوه، درې افغانۍ کېښودې ځکه چې، دې کار د خلکو د پام په راولو کې راسره مرسته کوله. ددې ځای بنسټگنه دا وه چې، دلته بيرو بار ډبروو، وچه ډوډۍ هم ارزانه پيدا کېده.

کله به چې، دلته سوالگر کوچنيان نه وو، نو د خلکو پام به مور ته و. خو چې، بسځو او کوچنيانو به ژړا او کوکې پېل کړې نو بيا د چا پام مونږ ته نه وو ټولو به د خپل جېب خيري او د بچيانو د سر خيرات هماغوی ته ورکاوه.

يوه ورځ يو بل معيوب چې، د څلېرو ويشت يا پنځه ويشت كالو به و په دواړو سترگو وړوند، د مخ نيمه برخه يې سوزېدلې، برچويي د پوزې له نيمې برخې سره نيمه زنه هم وړې وه، يو لاس يې له څنگل او بل يې له بيخه غوخ وو هم راغی. هغه كو چني چې، دده لارښود و او دى به يې له لمنې نيولى گرځاوه ورته وويل چې: "همى جاى است ده امى بغل بشى" ده هم شاد پوال او مخ د خلكو لارې ته كړ همدا چې، د ناستې تابيا يې وكړه او لا ځمكې ته رسېدلې نه و د نورو سوالگرو او په ځانگړي ډول د بنځو له احتجاج او غالمغال سره مخ شو "بروگم شو تو از كجا امدي، ايجه به ما كس يك قيران نميته، تو ام امدي ديگه جا يا سرت قات بود، ايجه خو جاى ام كم اس. اگه تو بشيني جايم تنگ ميشه باز ما رام هى ميكنه." خوده په ډېره سره سينه ځواب وركاوه: "خير اس وارخطا نشو هر كس نصيب خوده ميخوره، كجا برم..." بنځو كه هر څومره غالمغال وكړ خو دده مجبوريت پرې زور وروو.

هملته كښيناست. زما پرې زړه وسوځېد د بيچاه حال تر مورې ټولو ډېر بدتروو.

دلته زمونږ غريبي نه كېده په ټوله ورځ كې به مو ايله لس پنځلس روپۍ پيدا كولې هغه هم داسې چې، كله به څوك جومات ته ننووت او بوتان به يې په دروازه كې پرېښودل نو مور به له دې فرصت څخه گټه واخسته، د هغه بوتان به مو د خپل څادر په پيڅكه پاك كړل،

گردونه به موترې و خنډل، ځان ته به موندې کېښودل او د بوټانو خاوند ته به مودا اثر ورکاوه چې، بوټان یې ورته مودا ساتلي که نه ... هغه به بیا له شرمه هم یوه روپۍ راخطا کړه. دلته نور، کور خو پرېږده آن چې، زمور د گېډې کار هم نه کېده، هره ورځ به مودا روپۍ پولیسانو ته هم ورکولې چې، له دې ځای څخه مودا شپږي.

زما خواته نوي معیوب راته وویل چې، وایې وړېدل له معیوبینو او یتیمانو سره د مرستې دفتر له دوی سره مرسته کوي، د فترې نوي بنا کې دی زه خو په دواړو سترگو وړاندیم راخته چې، دواړه یو ځای ورشو گوندې څه مرسته راسره وکړي. ما چې، دایې څوومه ورځ وه کورته وچه ډوډۍ هم نه وه وړې دا خبره ځانته زیږی و باله دستي سوچ واخېستم د خیال په نړۍ کې په څو دقیقو کې شهرنو ته ورسېدم. د مرستې دا دفتر مې په ډېرې اسانۍ پیدا کړ، عریضه مې ورکړه هغوی پر ما ډېر زړه سوی وکړ او زما د غوڅې پښې او ځوانۍ په لیدلو یې ډېر خفگان او افسوس څرگند کړ. سمدستي یې ماته دوه بورۍ وړه، درې دوه نیم مني ټیمه غوړي، څلور منه لوبیا او صابون راکړل، کراچۍ مې ورته ونيوله، د کور په منځ کې مې وغورځول، نږدې ووله ډېرې خوشحالی سکتې وکړم، خپلې مېرمن ته مې له دروازې ورغږ کړ: ((نن به ډېر وړه لمدوې، ټول کوچنیان به په ډوډۍ او لوبیا مړوې، نن به کوچنیان وړي نه ویده کوي.)) (له همدې

سره د دې معيوب بل غر زما د سوچونو تناب و شکوه: "څنگه زما له خبرې سره موافق يې که نه؟".

سبا د پل خشتي په دروازه کې سره يو ځای شو او له دې ځايه مو د نوي بناړ په لور حرکت پيل کړ. ټوله ورځ مو د نوي بناړ کوڅې گز او گام کړې. خو چا د دفتر درک راونه نښود. سبا مو بيا خپل هدف ته مخه کړه له ډېرو پوښتنو وروسته مو دفتر پيدا کړ. د دفتر اداري مدير راڅخه عريضې واخستې او د دفتر رئيس ته يې وروړې. رئيس سبا ته وروغوښتو، سبا په ټاکلي وخت ورغللو. رئيس قلم راواخست لومړی زما د معيوب ملگري مخ ته کښېناست او پوښتې يې ترې پيل کړې.

-- نوم دې څه شی دی؟

- سردار اغا

- د چا زوی يې؟

- د نسيم خان

- د کوم ځای يې؟

- د پروان ولايت د جبل السراج د ولسوالۍ دده پايان د کلي

- کله معيوب شوې؟

- پنځه کاله وړاندې

- قوماندان دې درسره مرسته نه کوي؟

- نه کله چې زخمي شوم او روغتون ته یې ویورم، بیا مې تر نن پورې ونه لید یوه روپۍ یې راته گوشت خوگ. خبر یم چې، ښه یې ساعت تېر او کش و فش یې برابر دی درې کروزینه او درې څلورډا تېسني له باډیگار دانو ډکې ورپسې گرځي.

- ښه د ټپي کېدلو کیسه دې راته وکړه، چېرې او څنگه ټپي شوي؟

- پنځه کاله وړاندې چې، حزبیان شمالي ته راننوتل نو په چیکل کې مو د جگړې لومړۍ کرښه وه، زه د گروپ قوماندان وم. موږ د حزبیانو د چریک له ویرې د خپلې پوستې شا وخوا ماینونه ښخ کړي وو. کله کله به هغوی چریکي حملې کولې، موږ به ورته کمین نیوه او کله بیا موږ حملې کولې او هغوی به ... کله چې، سردار آغا خپله کیسه رئیس ته کوله نو زما بدن ورو- ورو مېرې مېرې کېده، له مبهم اضطراب سره مخ شوم، په ډېر تلوار او نا کراری مې د کیسي د پاتې برخې د اورېدلو هیله لرله.)) یوه شپه چې، هغوی ښه مخ ته راغلي وو موږ ورته په کمین کې په دې هیله ځان غلی کړی وو چې، ټول ژوندي ونیسو، ځکه د ژونديو اسیرانو بیه تر مړو ډېره لوړه وه. د هر اسیر په سر به یې کورنۍ له پنځه زره لکه افغانیو څخه نیولي آن تر شل او

دېرش زره لکو افغانۍ راکولې خو مړې به بيا له زر دوه زرو لکو افغانیو پورته نه خرڅېدل.

کله چې، هغوی بېرته ستنېدل نو موږ پرې ناتاره ډزې پېل کړې. د مرمیو او اور له کبله فضا سپین پړق شوه ډېر حزیبان مو ووژل، ډېر مو ژوندي ونيول. کله چې له جگړې وروسته خپل مرکز ته نږدې شو، ناڅاپه د ماینونو په کتار و برابر شو. په لږه شېبه کې زمونږ ډېر ملګري هم والوتل، د ماینونو ډیرې برچې پر ما هم برابرې شوې او بیا شپږمه ورځ پوه شوم چې په روغتون کې يم.

کله چې سردار اغا کیسه ختمه کړه نو ماته تېروختونه سترگو ته ودرېدل. ټوله صحنه مې د ذهن په سکرین تېره شوه، لکه د کوم فلم ستوري چې، په کوم فلم کې کار کړی وي او بیا هماغه فلم د سینما په پرده گوري، ځان راته هم ډېر ظالم او هم ډېر مظلوم ښکاره شو، وجدان مې د سردار اغا د ږندو سترگو او غوڅو لاسونو د مظلومیت د پرې د منلو او نه منلو په کشمکش کې وو چې، رئیس راباندي غږ کړ: ((ښه ځوانه ستا نوم څه شی دی؟ د پلار نوم دې څه شی دی...)) ما هم ځوابونه ورکړل خو کله یې چې، وپوښتلم کله او چېرې ټپي شوی یې؟ نو هک پک پاتې شوم چې، څه ځواب ورکړم. رئیس زما هیښتیا حس کړه بیا یې وویل: ((ته هېڅ پروامه کوه دا یوه بې پلوه او بهرنۍ موسسه ده، ټولو معیوبینو ته په یوه سترگه گوري، د چاله تنظیم او ځای سره کار نه لري ته بالکل ډاډه اوسه.))

خو زما ستونزه د تنظيم رسوا کېدل يا د نيولو وپره نه وه زه سردار
اغا ته خورېدم. رئيس ته مې وويل، صاحبه! د سردار اغا كيسه خو
دې واورېده. همدا زما كيسه هم ده. خو زه له حزبيانو سره وم. مور په
همدې شپه لاړو د دوی د پوستو د شا وخوا هغه ماینونه مو چې، دوی
مور ته ايښي وو د هغې نقشې له مخې چې، د دوی يو تن ملگري پر
مور پلورلې وه ووېستل او په نورو هغو ځايونو کې مور بښخ کړل چې،
د دوی تگ را تگ پرې ډېروو څه مونور هم ورسره اضافه کړل. کله
چې، بېرته خپل سنگر ته ستنېدل نو د دوی په کمين واوښتو او زه د
دوی د پيکا د مرميو بنکار شوم اوس مې د خپتې او د بدن نور تپونه
ښه دي خو پښه مې په خپله وينې.

کلاپی دانی

دگر می خپسې خپلې منگولې خنې کړې وې ، د تاو ده لمر د وړانگو نېزې به پر بدن داسې لگېدې ، تا به وېل چې گوندي له ليزر شعاع سره مخ يم . په اډه کې ډول ډول غټو او کوچنیو موټرو سپرلی ته انتظار ویست په لوړ غږ جلال آباد ، جلالآباد ویلو دکېلنډرانو ستوني وچ شول ، دیو کاستر دکیلنډر چې پر ما سترگې ولگېدې نورا منډه یې کړه له لاسه یې ونيولم او بې سوال او ځوابه یې دموتېر دروازې ته رابنکلم . ما ځان کلک کړو درېدم : وروره خبرېت خودی ؟ ته خو لومړی ځان پوه کړه چې زه پر دې موټر کې ځم او که نه ؟ ... خو هغه زما خبرې په نیمه کې غوڅې کړې : (بسلمانه یو نفر کم ده ور خپزه څې روانیږي پراخه سیت ده که نه همدلته به ولاړ یې)) زه چې موټر ته وروختم ، رنستیا هم چې دډریور شاته درې کسيز سیت کې یو هلک او دوه بنڅې ناستې وې ، خودهمدې سېت پر برابری ددروازې خواته یو کسيز سېت خالي وو . بیک مې مخي ته

کښنود او په همدې سیت کښناستم ډر یور داډې پرچه راواخېسته
 مو تر روان شو ، ټولو مسافر بنو هسک ته دخپلې عاجزۍ دښودلو او دعا
 لاسونه پورته کړل . دڅو شېبو لپاره مطلقه چوپتیا حاکمه وه خو ډر یور
 دنغمې دکېست په ایښودلو سره ، په لومړي ځل شونډو ته د سپریدلو
 چانس ورکړ ((استاده غږ یې ټیټ کړه)) بل به غږ کړ ((مونږ یې نه اورو دا
 وروستی لا سپېکرونه یې بند کړه)) ما او زما تر څنگ دښځو خواته
 ناست هلک ته هم دخبرو پلمه په لاس ورغله او دکست په اړه مودخلکو
 په قضاوت تبصرې پیل کړې . دکاستر په دې درې کسيز سېټ زما خواته
 همدا هلک ، خواته یې یوه دپاڅه عمر ښځه او دښځې تر څنگ شیشې
 سره یوه بله انجلۍ ناسته وه چې دښاریانو په څېر یې دسپین څادر
 پیڅکه له پوزې تاوه کړې وه زما او ددې هلک خبرو ، ددې انجلۍ پام هم
 مونږ ته کړ او په لومړي ځل یې نیم پټ مخ زمونږ لور ته راواړاوه کله چې
 زما او دهغې سترگې وجنگېدې نو ساه مې پر بدن کې تیروبیږه شوه ، له
 وینستو تر پوندو مې ټول بدن لکه په ستنو چوخ چوخ او میږي میږي
 شودا سترگې ، لکه چې سترگې نه ، برېښنا وي ، ټول بدن ته یې جټکه
 راکړه ، دې سترگو په خپل برېښنايي ټکان ، زما دسترگو په رگو کې
 وینه وچه کړه ، دومره یې وزبېښلې چې نور یې دخوځېدو مجال نه وو ،
 همدا سې بې سپکه او بې حرکت ددهغو سترگو ، په کاسو کې پاتې شوې
 نور نوزه نه پوهېدم چې خواکې ناست ملگری مې څه وایي خو کله کله

دده دتېر اېستلو په خاطر ورته سر خو حوم او دا ډول تا ثر ور کوم چې
گوندي خبرو ته يې زما پام دی .

تور سرک دورېي بنا مار په خپر دموتير دتايرونو لاندې غغلي ، زه په دې
فکر کې يم چې له سترگو سره مې څه ډول مرسته وکړم چې لږه ساه په کې
وغوړيږي او ددې سترگو ، له خم نه درا وتلو متره په کې پېدا شي ، له نيم
نه ډير مخ يې پتېدی ، پوزه يې هم تاو ده ، يوازي دتندي او داننگو
برنۍ برخه کې يې د سپين مملل ته ورته پوستکي لاندې گلابي دانې
بنکارېدې ؛ زه ټول سوچ سوچ گرځېدلی يم چې څنگه به وکولى شم هغه
مخ ټول وگورم چې د دا ډول جادو گرو سترگو دکوربه توب وپار لري .
گر مې ټوله سپرلۍ تږې کړه ډر بور ته يې دموتير ودرولو غږ وکړ ، ډر بور
هم ديو بازار تر څنگه موتير دسرک غاړې ته کړ ، دانجلۍ تر څنگ دناست
هلک او بنځې په شمول ټوله سپرلۍ له موتيره بنکته شوه . زه هم وروستى
کس وم چې له موتيره بنکته شوم خو انجلۍ کراره په خپل څوکۍ ناسته
وه نه مې تنده په ياد وه او نه گرمي ، اخوا ورتاوشوم ، دډريورد
دروازې تر څنگ ودرېدم او له شيشو څخه چې دگر مې له لامله ټولې
خلاصې وې هغه څارم ، سترگې مې له سترگو لاندې په هماغې نېستې دي
، انجلۍ پکې راواخېست او ځانته يې وهل پېل کړل په همدې وخت کې
هلک داوبو ډک گيلاس په لاس موتير ته وروخوت او هغې ته يې ور
وراندي کړ ، انجلۍ گيلاس واخېست او داوبو څښلو لپاره يې دوه گوتې
دکين غوړ خواته وړاندې کړې ، دڅادر پيڅکه يې خلاصه کړه ، مخ يې

لوخ کړې ، شونډو ته ورته گلاب يې په گيلاس کينډو دل او ددې په دې کوچني حرکت سره زما له لاس او پنبو دمه وختله، دزړه شيشه مې يې دانه وانه کړه . دزړه د شاهين وزرې مې وسوځېدې ، په ځمکه راو لوېد . له ځانه مې پوښتنې پېل کړې: دا به پيغله وي او که واده؟ دا به دکوم ځای وي؟ دکومې کورنۍ او دچالور به وي؟ له رنگ او جامو خو بنارۍ او لوستواله بنکاري چې بنارۍ به وي او که کليواله؟ آيا کله به هم ددې گل په ليدلو زما دسترگو ليد ډېر شي؟ آيا دا به زمونږ جونگره قبوله کړي؟ بيا وایم چې دا ډول گل کله څوک په بوتې کې پرېږدي !! هرومرو به واده وي او کيدلی شي چې همدا تر څنگ ناست هلک يې مېره وي . دې ځوان ته مې زړه کې کينه راوپارېده . موټر چې روان شو نو دې هلک او انجلۍ ډېره خوږه مرکه پېل کړه په دومره ورو او له حيا څخه ډک غږ چې ايله همدوی اوریده ، کله کله به يو بل ته مسکي شول چې زما د کينې په اور به يې نور هم پطړول وشيندل له ځانه سره کرم او ريم چې په هر ډول وي ددې انجلۍ دکور درک به معلوموم ، داسې تصميم مې ونيوه چې دوی هر چېرته ښکته شول نوزه به هم هملته ښکته کېږم ، دوی به تعقيبوم او په داسې ډول به دوی کور گورم چې دوی راباندې پوه هم نه شي . له هلک سره دخبرو په ترڅ کې دومره پوه شوی وم چې نوموړی دننگرهار پوهنتون محصل دی .

موټر جلالآباد کې اډې ته ورسېد سپرلی ښکته کېدل پېل کړل. دې هلک ډريور ته وويل چې استاده له ما سره ناروغ دی نو که تر مخابراتو

چوک پورې مې ورسوي احسانمن (منندوی) به دې يم . دريور هم ورسره
ومنله ما هم ورته پلمه وکړه چې زه هم مخابراتو ته ځم ، په سوچ کې شوم
چې په دوی کې خو يو هم ناروغ نه بنکاري او بيا دومره کلک ناروغ چې
له موټره هم بنکته کېدلی ونه شي؟ بيا مې له ځان سره وويل چې کېدلی
شي چې د انځه به ناروغه وي .

موټر د مخابراتو چوک دکابل زړې اډې تر څنگ ودرېد بنځه او هلک
دواړه بنکته شول سامانونه يې لاندي کېښودل خوانجلی له ځايه هم نه
خوځېږي ، ما له خپل بېک سره ځان غولاوه چې په همدې کې هلک راغی
دانجلی د سېټ مخې ته کېښناست ، شايې وروړاندې کړه او ورته يې
وويل: (خوړې راپه شاه) انجلی يې هم له غاړې لاسونه ورتاو کړل او
ورپه شاه شوه ترې ويې پوښتل : چېرته څو؟ هلک ورته وويل خوړې
هماغه ډاکتر ته دې بيا يم چې ستا له ملا څخه يې پرچې ويستې دي .

ګناه

دمخبراتو په څلور لارې کې زرګونه خلک تماشي ته راټول شوي وو. د ډېر بېر بار له لاسه خلک ديوبل په اوږو سپاره او ونو ته ختلي وو د څلور لارې په مرکزي چوک کې يې د فيصلې داوړولو لپاره قاضي ته لوی ستيج جوړ کړی وو ډېر مشران، چارواکي او عام خلک راغلي وو خلک وېرې اخستي او ترهېدلي وو. زه د دوه سېټه ډاټسن په منځ کې په داسې ډول کښېنول شوی وم چې، لاسونه او پښې مې له يوبل سره په پرېرېلاستيکي پرې کلک تړلي او بيا مې پرې له ملا تاو او له شاته سېټ سره کلک تړلی وو. د موټر شاوخوا په سل ډزو، پيکا او کلاشنکوفونو سنبال څو څپور طالبان ولاړو قاضي د دوسيې په لوستلو پيل وکړ: ((له زور او جبر پرته د مجرم په خپله خوښه دده د اعتراف او په ګوښه ځای کې له يو ښکلي هلک سره دده د ليدلو پراساس محکمه کتور د خيال باز زوی د برکلي او سېدونکي ته دلواطت په جرم د مرګ سزا اوړوي څرنگه چې، د دې جرم سزا په شريعت کې ترديوال لاندې کېدل ټاکل شوي نو مونږ هم دې مجرم ته د مرګ سزا اوړوو او دده د وژلو لپاره مو پرده د ښار والي درياست د پخوانۍ زړې لوېدلې ودانۍ د ديوال غورځول ټاکلي دي او تاسو ته مو ځکه په راډيو او اخبار کې د دې حد د تطبيق خبر درکړی چې، له دې فاسق مجرم څخه عبرت واخلي او داسې ګناه ګانې ونه کړئ)) خو ځله مې د تېښتې هڅه وکړه خو ډېر کلک يې تړلی وم. د محکمې د فيصلې د تطبيق وخت راغی زه يې له موټر څخه راښکته او لاس او پښې تړلي د پاڅه سېمنټي ديوال لاندې وغورځولم. د خلکو شور ماشور شو: ((معاف يې کړئ ډېر ښکلی ځوان دی)، [دی خو مونږ پېژنو دا خو په دې ټول ښار کې ښه هلک دی]، [زه قسم خورم چې په دې کې دا خبرې نشته چا ورته دسيسه جوړه کړې ده] له هرې خولې ساړه اسويلي خېژي خو په چارواکو اغېز نه کوي. يو غټ بلدوزر راغی دېوال ته اړم شوله يوه ټکان سره يې ديوال وخواه او په دوهم ځل دېوال ته د بلدوزر د خولې له اړمېدلو سره سم دېوال پر ما راغی او له خولې مې يوه نا تراشه چيغه ووتله له همدې سره مې مېرمنې په وارخطايۍ راباندې غږ کړ: ((د ځونډي پلاره! د ځونډي پلاره! څه خبره ده پورته شه پورته شه ولې ووېرېدلې کلمه ووايه)) زه هم راوین شوم په کټ کې کښيناستم، سترګې مې وسولولې خولې مې پا کې کړې او يو اوږد اسوبلی مې ووېست.